

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 3.5.2023 r.
COM(2023) 237 final

2023/0140 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ustanowienia aktu o wspieraniu produkcji amunicji

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rosyjska agresja wojskowa na Ukrainę oznacza dramatyczny powrót konfliktu terytorialnego i działań wojennych o wysokiej intensywności na terytorium Europy. W ostatnich dziesięcioleciach siły zbrojne państw członkowskich Unii Europejskiej były dostosowane do przeprowadzania misji ekspedycyjnych i misji wymuszania lub utrzymywania pokoju, a planowanie i zamawianie systemów obronnych dostosowano do tych realiów operacyjnych.

Zdolności produkcyjne europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) zostały zatem dostosowane w taki sposób, aby zaspokoić przede wszystkim ograniczone potrzeby państw członkowskich, głównie według krajowych linii podziału, ze względu na dziesięciolecia niedoinwestowania publicznego.

W takim scenariuszu przedsiębiorstwa sektora obronnego często musiały zmniejszyć tempo produkcji w celu utrzymania linii produkcyjnych i wykwalifikowanego personelu, produkując ograniczoną ilość systemów obronnych dla klientów krajowych.

Powrót scenariusza konfliktu o wysokiej intensywności odwraca opisany powyżej kontekst rynkowy. Jak wskazano we wspólnym komunikacie pt. „Analiza luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalsze działania” (JOIN(2022) 24 final) niedoinwestowanie doprowadziło do powstania luk zarówno w zdolnościach, jak i przemyśle w Unii. W lipcu 2022 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący aktu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia, którego celem jest wspieranie współpracy między państwami członkowskimi na etapie udzielania zamówień w celu wypełnienia najpilniejszych i najpoważniejszych luk, zwłaszcza tych powstałych w wyniku reakcji na obecną agresję Rosji. Akt na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia przyczyni się do wzmocnienia wspólnych zamówień w dziedzinie obronności oraz, poprzez powiązane finansowanie unijne, do wzmocnienia zdolności przemysłowych UE i do dostosowania unijnego przemysłu obronnego do strukturalnych zmian rynkowych wynikających ze zwiększonego popytu spowodowanego powrotem działań wojennych o dużej intensywności.

Luki w zdolnościach są różne, ale w świetle sytuacji w Ukrainie istnieje szczególne pilne zapotrzebowanie na amunicję ziemia-ziemia i amunicję artyleryjską oraz pociski, jak uznała Rada, która w dniu 20 marca 2023 r. uzgodniła podejście trójtorowe. Rada zgodziła się na pilne dostarczenie Ukrainie amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz, jeśli Ukraina o to wystąpi, pocisków i wezwała państwa członkowskie do wspólnego zamawiania amunicji oraz, jeśli Ukraina o to wystąpi, pocisków w celu uzupełnienia zapasów przy jednoczesnym umożliwieniu dalszego wspierania Ukrainy. Ponieważ wspólne starania na rzecz umożliwienia państwom członkowskim uzupełnienia uszczuplonych zapasów oraz wsparcia Ukrainy mogą być skuteczne tylko wtedy, gdy po stronie podaży Unii możliwe będzie terminowe dostarczenie wymaganych produktów obronnych, Rada zwróciła się do Komisji o przedstawienie konkretnych propozycji mających na celu pilne wsparcie zwiększenia zdolności produkcyjnych europejskiego przemysłu obronnego, zabezpieczenie łańcuchów dostaw, usprawnienie procedur zamówień, zaradzenie brakom w zdolnościach produkcyjnych i propagowanie inwestycji, w tym, w stosownych przypadkach, uruchomienie budżetu Unii.

Grupa Zadaniowa ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności rozpoczęła mapowanie zdolności produkcyjnych przemysłu UE, w tym w dziedzinie amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków („odnośne produkty obronne”). Zdolności produkcyjne w unijnym sektorze przemysłu obronnego dostosowano jednak do czasu pokoju, podczas gdy europejskie przedsiębiorstwa sektora obronnego stoją w obliczu gwałtownego wzrostu popytu w obszarze odnośnych produktów obronnych, co wymaga od nich większej i szybszej produkcji. Ta rozbieżność między pilnym zapotrzebowaniem sił zbrojnych a istniejącymi ograniczonymi zdolnościami produkcyjnymi skutkuje inflacją cenową i trudnościami w obsłudze klientów, a także grozi powstaniem problemów z bezpieczeństwem dostaw dla sił zbrojnych państw członkowskich, a tym samym może szkodzić bezpieczeństwu obywateli UE. Dotyczy to nie tylko głównych wykonawców, ale również całego łańcucha dostaw, który w przypadku odnośnych produktów obronnych rozciąga się szeroko na obszarze całej Unii i składa się z wielu MŚP i spółek o średniej kapitalizacji.

Chociaż państwa członkowskie muszą zapewnić wiążące zlecenia EDTIB, rozwój przemysłu obronnego jest procesem wymagającym czasu i wysiłków w kilku obszarach (zasoby ludzkie, obrabiarki, zarządzanie łańcuchem dostaw, zabezpieczanie surowców). Chociaż wiążące zlecenia ze strony państw członkowskich są warunkiem wstępnym każdej inwestycji przemysłu, Komisja może interweniować, zmniejszając ryzyko inwestycji przemysłowych poprzez dotacje i pożyczki umożliwiające szybsze dostosowanie się do zachodzących zmian strukturalnych na rynku i usuwanie istniejących wąskich gardeł, umożliwiając przemysłowi większą i szybszą produkcję w ramach łańcucha wartości.

Oprócz wzmocnienia przemysłu potrzebne są dodatkowe środki, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego w obszarach odnośnych produktów obronnych, zgodnie z postanowieniami art. 114 TFUE. Wiążące zlecenia organów państw członkowskich napotkają przeszkodę w postaci istniejących ograniczeń w obszarach zdolności produkcyjnych, surowców i wykwalifikowanego personelu. Aby zapewnić zwiększenie produkcji i jej tempa, Komisja może potrzebować możliwości, w porozumieniu z zainteresowanymi państwami członkowskimi, wzywania podmiotów prawnych do przyjmowania i priorytetowego traktowania zleceń na produkcję lub dostawy odnośnych produktów obronnych. Zapewni to wykorzystanie ograniczonych istniejących zdolności produkcyjnych na rzecz celów politycznych wyznaczonych przez Radę. Podobnie uproszczenie przepisów umożliwi tymczasowe odstępstwo od obowiązujących przepisów i dyrektyw w celu przyspieszenia produkcji. Akt przewiduje w szczególności odstępstwo od dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE¹, aby umożliwić otwarcie krajowych umów ramowych na inne państwa członkowskie bez organizowania nowego przetargu ze względu na wyjątkowo pilny charakter sytuacji oraz w przypadku gdy elastyczność zapewniana przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE nie jest wystarczająca do zapewnienia ochrony interesów bezpieczeństwa państw członkowskich, które chcą zaangażować się we wspólne udzielanie zamówień. Odstępstwu temu towarzyszy możliwość przystąpienia do umowy ramowej przez każdy podmiot gospodarczy, który spełnia pierwotne wymogi umów ramowych. Umowa ramowa nadal podlega zasadom przejrzystości i niedyskryminacji.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76).

Podobnie, aby przyspieszyć wewnątrzunijne transfery amunicji i pocisków, zezwala się im na odstępstwo od art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/43/WE i nie wymaga się od nich uprzedniego zezwolenia.

Aby EDTIB była konkurencyjna, innowacyjna i odporna, a także aby mogła zwiększyć swoje zdolności produkcyjne, musi mieć dostęp zarówno do finansowania publicznego, jak i prywatnego. W obliczu istotnych potrzeb finansowych w celu zwiększenia zdolności produkcyjnych przedsiębiorstwa sektora obronnego mogą potrzebować, oprócz dotacji, rozwiązań w zakresie zadłużenia w celu wypełnienia luk między zleceniami ministerstw obrony a potrzebami w zakresie przepływów środków pieniężnych. Restrykcyjna polityka udzielania pożyczek na rzecz sektora obronnego utrudnia jednak dostęp do finansowania przedsiębiorstwom sektora obronnego w UE.

Przedsiębiorstwa w łańcuchu wartości odnośnych produktów obronnych muszą mieć dostęp do finansowania dłużnego, aby przyspieszyć inwestycje konieczne do zwiększenia zdolności produkcyjnych. Celem instrumentu będzie ułatwianie unijnym przedsiębiorstwom dostępu do finansowania w dziedzinie amunicji i pocisków. Rozporządzenie powinno w szczególności zapewnić tym podmiotom prawnym takie same warunki, jakie oferowane są innym podmiotom prawnym, przejmując wszelkie dodatkowe koszty ponoszone w szczególności w sektorze obronności. W akcie przewidziano środki mające na celu ułatwienie dostępu do finansowania, zarówno w ramach konkretnego kwalifikującego się działania, jak i w ramach instrumentu „Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności” proponującego rozwiązanie w celu wykorzystania dźwigni finansowej, ograniczenia ryzyka i przyspieszenia inwestycji niezbędnych do zwiększenia zdolności produkcyjnych. Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności jest wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Komisja zbada możliwość uruchomienia instrumentu łączonego, w tym w ramach Funduszu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523, w ścisłej współpracy ze swoimi partnerami wykonawczymi. Przetwarzanie wniosków administracyjnych związanych z planowaniem, budową i eksploatacją obiektów produkcyjnych, wewnątrzunijnym transferem materiałów, a także kwalifikacją i certyfikacją produktów końcowych również powinno się odbywać najszybciej, jak jest to prawnie możliwe.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Rada Unii Europejskiej w dniu 20 marca 2023 r. zgodziła się na trójtorowe podejście mające na celu „przyspieszenie dostawy i wspólnego zamówienia, które mają objąć jeden milion sztuk amunicji artyleryjskiej dla Ukrainy w ramach wspólnych wysiłków w najbliższych dwunastu miesiącach” Zaapelowała ponadto do „państw członkowskich o możliwie najszybsze wspólne zamówienie dla Ukrainy, przed dniem 30 września 2023 r., amunicji kalibru 155 mm i, jeśli Ukraina o to wystąpi – pocisków w zakładach europejskiego przemysłu obronnego (i w Norwegii), zgodnie z parametrami określonymi w ramach istniejącego przedsięwzięcia EDA lub poprzez komplementarne przedsięwzięcia wspólnego nabycia, którym przewodzi jedno z państw członkowskich”. Wreszcie Rada zwróciła się do Komisji o „przedstawienie konkretnych propozycji mających na celu pilne wsparcie zwiększenia zdolności produkcyjnych europejskiego przemysłu obronnego, zabezpieczenie łańcuchów dostaw, usprawnienie procedur zamówień, zaradzenie brakom w zdolnościach produkcyjnych i propagowanie inwestycji, w tym, w stosownych przypadkach, uruchomienie budżetu Unii”.

Rada stwierdziła również, że „organizowane będą także regularne spotkania na szczeblu krajowych dyrektorów ds. uzbrojenia z Grupą Zadaniową ds. Wspólnych Zamówień

w dziedzinie Obronności (Komisja, ESDZ, EDA), aby ocenić potrzeby oraz zdolności przemysłu, a także by zapewnić niezbędną ścisłą koordynację, zwłaszcza w odniesieniu do dostaw z zapasów, zmiany priorytetów co do istniejących zleceń i w odniesieniu do różnych przedsięwzięć z zakresu wspólnego nabywania, by zapewnić odpowiednią realizację trzech różnych ścieżek działania”.

W dniu 23 marca 2023 r. Rada Europejska potwierdziła, że „Unia Europejska stanowczo i w pełni solidaryzuje się z Ukrainą i będzie nadal zapewniać Ukrainie i jej obywatelom zdecydowane wsparcie polityczne, gospodarcze, wojskowe, finansowe i humanitarne, tak długo jak będzie to potrzebne”. Rada Europejska z aprobatą przyjęła „wypracowane w Radzie porozumienie w sprawie pilnego dostarczenia Ukrainie amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz – jeśli Ukraina o to wystąpi – pocisków, w tym poprzez wspólne zamówienia i uruchomienie odpowiedniego finansowania, również z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, z myślą o dostarczeniu 1 miliona sztuk amunicji artyleryjskiej w ramach wspólnych wysiłków w najbliższych dwunastu miesiącach”.

Akt o wspieraniu produkcji amunicji będzie również uzupełnieniem proponowanego aktu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia i utoruje drogę przyszłemu Europejskiemu programowi inwestycji w dziedzinie obronności (EDIP).

Akt na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia zachęca do współpracy na etapie udzielania zamówień publicznych, przynosząc korzyści państwom członkowskim, które wspólnie zamawiają najpilniejsze i najważniejsze produkty związane z obronnością, zapewniając tym samym większą przewidywalność producentom sektora obronnego, aby pomóc im w dostosowaniu się do zmian strukturalnych. Obecny kryzys dostaw w dziedzinie amunicji wymaga dodatkowych działań ukierunkowanych na stronę podaży odnośnych produktów obronnych. Akt o wspieraniu produkcji amunicji będzie zatem przyspieszać i upraszczać niezbędny rozwój odnośnych produktów obronnych, towarzyszyć mu i zapewniać zachęty.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Przedmiotowy instrument będzie stanowił uzupełnienie istniejących inicjatyw UE w zakresie współpracy w dziedzinie obronności. Będzie on źródłem synergii z wdrażaniem Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony oraz innymi programami UE, takimi jak Europejski Fundusz Obronny. Instrument będzie również wdrażany w pełnej zgodności z planem rozwoju zdolności UE (CDP) określającym priorytety w zakresie zdolności obronnych na szczeblu UE, jak również ze skoordynowanym rocznym przeglądem UE w zakresie obronności (CARD), w którym określono m.in. nowe możliwości współpracy w dziedzinie obronności. W tym kontekście można również uwzględnić istotne działania prowadzone przez Organizację Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) i innych partnerów, jeżeli służą one interesom Unii w zakresie bezpieczeństwa i obronności i nie wykluczają uczestnictwa żadnego z państw członkowskich.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Rozporządzenie to ma na celu wzmocnienie zdolności reagowania i zdolności EDTIB do zapewnienia terminowej dostępności i dostaw odnośnych produktów obronnych w Unii. W tym celu rozporządzenie określa ramy wdrażania szeregu konkretnych i ukierunkowanych środków, aby przyspieszyć dostosowanie przemysłu do zmian strukturalnych. Ramy te

opierają się na dwóch filarach, z których każdy odpowiada jednej z podstaw prawnych niniejszego rozporządzenia.

- Pierwszy filar składa się ze środków wspierających wzmocnienie przemysłu w całym łańcuchu dostaw związanym z produkcją odnośnych produktów obronnych w UE i opiera się na art. 173 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu UE (TFUE).

Unijny przemysł obronny zaangażowany w produkcję odnośnych produktów obronnych stoi obecnie w obliczu nagłego wzrostu popytu i pilnie musi dostosować się do tej nowej sytuacji rynkowej. Wsparcie finansowe UE w ramach tego filaru będzie miało na celu wzmocnienie konkurencyjności i odporności europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) w dziedzinie odnośnych produktów obronnych, aby umożliwić jego pilne dostosowanie do zmian strukturalnych zgodnie z art. 173 ust. 1 tiret pierwsze TFUE. Tym samym filar ten wspiera przemysł UE w zwiększaniu wielkości produkcji, skracaniu czasu realizacji dostaw oraz rozwiązywaniu problemu potencjalnych wąskich gardeł lub czynników, które mogłyby opóźnić lub utrudnić dostawy i produkcję odnośnych produktów obronnych.

- Zgodnie z art. 173 ust. 3 TFUE filar ten wyklucza wszelką harmonizację przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich. Drugi filar składa się ze środków harmonizujących służących identyfikacji, mapowaniu i stałemu monitorowaniu dostępności odnośnych produktów obronnych, ich komponentów i odpowiadających im materiałów, a także środków służących ustanowieniu wymogów w celu zapewnienia terminowej i trwałej dostępności odnośnych produktów obronnych w Unii i opiera się na art. 114 TFUE.

Zapewnienie bezpieczeństwa terytorium Unii stanowi nadrzędny cel polityki publicznej, a bezpieczeństwo to zależy również od dostępności towarów i usług związanych z obronnością w wystarczających ilościach. Obecny kontekst geopolityczny prowadzi do znacznego wzrostu popytu na odnośne produkty obronne w Unii. Sytuacja ta wpływa na funkcjonowanie rynku wewnętrznego tych produktów i ich komponentów oraz zagraża ich bezpieczeństwu dostaw. Państwa członkowskie wprowadziły lub prawdopodobnie wprowadzą środki w celu utrzymania własnych zapasów tych produktów i ich komponentów, co stanowi kwestię obrony narodowej. Okazało się jednak, że rozbieżne przepisy krajowe, w szczególności w odniesieniu do certyfikacji produktów obronnych, wewnątrzunijnego transferu produktów i powiązanych komponentów, a także rozbieżne wdrażanie prawa Unii, stanowią wąskie gardła w europejskich łańcuchach dostaw odnośnych produktów obronnych oraz przeszkody dla interoperacyjności. W związku z tym konieczne jest przyjęcie na podstawie art. 114 TFUE unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego w celu zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez unikanie niedoborów odnośnych produktów obronnych w Unii. Środki te powinny obejmować identyfikację „deficytowych produktów obronnych”, mapowanie powiązanych zdolności przemysłowych, zlecenia priorytetowe, przyspieszenie procedur wydawania zezwoleń lub ułatwienie procedur udzielania zamówień. Połączenie tych środków powinno skutkować udostępnieniem we wszystkich państwach członkowskich zwiększonej oferty odnośnych produktów obronnych i ich komponentów, które są niezbędne do funkcjonowania rynku wewnętrznego, a także powinno być zbieżne w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostaw odnośnych produktów obronnych w Unii.

Inne artykuły TFUE ani poszczególne jego artykuły same w sobie nie mogą stanowić uzasadnienia dla obu powyższych celów. Proponowane elementy przewidziano w jednym akcie, ponieważ wszystkie środki stanowią spójne podejście do zaspokojenia na różne sposoby potrzeby wzmocnienia unijnego ekosystemu obrony.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zapewnienie kompleksowej reakcji na nagły wzrost popytu na odnośne produkty obronne wymaga szybkiego i skoordynowanego działania na szczeblu europejskim, ponieważ żadne państwo członkowskie nie jest w stanie samodzielnie osiągnąć tego celu. Państwa członkowskie nie są w stanie samodzielnie skutecznie przeciwdziałać ryzyku znacznych zakłóceń w dostawach takich produktów obronnych, które wynikają z braku równowagi między podażą a popytem na rynku wewnętrznym. nieskoordynowane podejścia wiązałyby się z ryzykiem pogorszenia skutków kryzysu dostaw poprzez stymulowanie lawinowego wzrostu cen i efektu wypierania w odniesieniu do tych produktów obronnych. Ponadto, biorąc pod uwagę istniejące zdolności produkcyjne w zakresie odnośnych produktów obronnych w Unii, skutki niedoborów dostaw w Unii są tak daleko idące, że do rozwiązania tych problemów najbardziej odpowiednia jest interwencja na poziomie Unii.

W związku z tym działanie Unii jest konieczne w obszarach, o których mowa w dwóch filarach niniejszego wniosku.

- Jeżeli chodzi o pierwszy filar, proponowane środki mają na celu przyspieszenie inwestycji w zdolności produkcyjne w zakresie odnośnych produktów obronnych w Unii, przy jednoczesnym wspieraniu odporności EDTIB poprzez transgraniczne partnerstwa przemysłowe i współpracę odpowiednich przedsiębiorstw w ramach wspólnych wysiłków przemysłu, aby uniknąć coraz większej fragmentacji łańcuchów dostaw. Wsparcie finansowe i zachęty mogą być odpowiednio zaprojektowane i wdrożone jedynie na poziomie Unii ze względu na konieczność dostosowania EDTIB do zmian strukturalnych. Należy podkreślić, że producenci odnośnych produktów obronnych są szeroko rozproszeni na obszarze całej Unii i składają się z wielu MŚP i spółek o średniej kapitalizacji.
- Jeśli chodzi o drugi filar, przewidziane w nim środki będą służyć rynkowi wewnętrznemu, wzmocnią odporność EDTIB i zagwarantują bezpieczeństwo dostaw. Środki mające na celu identyfikację, mapowanie i stałe monitorowanie dostępności odnośnych produktów obronnych, ich komponentów i odpowiadających im materiałów w Unii zapewnią niezbędne gromadzenie danych wywiadowczych na szczeblu Unii oraz umożliwią Komisji i państwom członkowskim przewidywanie niedoborów mających wpływ na bezpieczeństwo dostaw takich produktów obronnych. Środki mające na celu ustanowienie wymogów w celu zapewnienia terminowej i trwałej dostępności odnośnych produktów obronnych umożliwią państwom członkowskim i Komisji rozwiązanie problemu niedoborów i wąskich gardeł w łańcuchach dostaw w skuteczniejszy sposób niż za pomocą mozaiki środków krajowych.

- **Proporcjonalność**

Z uwagi na bezprecedensową sytuację geopolityczną i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa Unii istnieje wyraźna potrzeba podjęcia skoordynowanych działań na poziomie UE. Proponowane podejście polityczne jest proporcjonalne do skali i wagi zidentyfikowanych problemów, tj. potrzeby zapewnienia terminowych dostaw niektórych produktów obronnych, które są pilnie potrzebne państwom członkowskim. Środki określone

we wniosku nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia ich celów, są proporcjonalne do tych celów i nie przekraczają granic możliwej interwencji Unii na mocy Traktatów. Będą musiały być wdrażane zgodnie z zasadą proporcjonalności, w tym w kontekście ograniczenia praw podstawowych zgodnie z art. 52 ust. 1 Karty praw podstawowych.

- **Wybór instrumentu**

Komisja przedstawia wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady. Jest to najodpowiedniejszy instrument prawny, ponieważ wyłącznie rozporządzenie, którego przepisy prawne są bezpośrednio stosowane, może zapewnić konieczny poziom ujednolicenia potrzebny do ustanowienia i działania unijnego instrumentu mającego na celu wspieranie wzmocnienia sektora przemysłowego w Europie i zapewnienie bezpieczeństwa dostaw określonych produktów. Bezpośrednio stosowane rozporządzenie pozwala również zapewnić możliwość krótkoterminowego wdrożenia proponowanych środków w celu zaspokojenia potrzeb określonych we wniosku.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie istnieją żadne wcześniejsze przepisy obejmujące to konkretne działanie lub odnoszące się do niego. Do tej pory nie podjęto żadnych innych inicjatyw ustawodawczych Unii w dziedzinie obronności, aby wesprzeć zwiększenie zdolności produkcyjnych, skrócić czas realizacji dostaw i wyeliminować niedobory dostaw. W związku z tym nie istnieją żadne wcześniejsze oceny *ex post* ani oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa, które zostały przeprowadzone w stosunku do przedmiotowej inicjatywy ustawodawczej.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Z uwagi na politycznie wrażliwy charakter wniosku oraz pilną potrzebę jego przygotowania, tak aby mógł on zostać przyjęty na czas przez współprawodawców, nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Ocena skutków**

Ze względu na pilną potrzebę zwiększenia zdolności produkcyjnych w zakresie odnośnych produktów obronnych i zapewnienia bezpieczeństwa ich dostaw, niniejszemu wnioskowi nie towarzyszy formalna ocena skutków. Dokumentu tego nie można było dostarczyć w ramach czasowych dostępnych przed przyjęciem wniosku. Wniosek opiera się na doświadczeniach związanych ze wspólnym komunikatem w sprawie analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalszych działań z dnia 18 maja 2022 r. i opiera się na pracach podjętych w ramach Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności, powołanej bezpośrednio po opublikowaniu wyżej wymienionego wspólnego komunikatu. Komisja przedstawia niniejszy wniosek dotyczący rozporządzenia bez uwzględnienia oceny skutków, aby umożliwić jego szybkie wdrożenie nie później niż do dnia 26 kwietnia 2023 r. Wniosek jest ograniczony w czasie i zawiera przepis zobowiązujący Komisję do sporządzenia sprawozdania z wykonania niniejszego rozporządzenia.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Oczekuje się, że instrument nie zwiększy obciążenia administracyjnego.

- **Prawa podstawowe**

Zapewnienie bezpieczeństwa obywateli Unii jest celem leżącym w interesie ogólnym, który może przyczynić się do ochrony ich praw podstawowych do życia zgodnie z art. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”) oraz do wolności i bezpieczeństwa osobistego zgodnie z art. 6 Karty.

Z drugiej strony art. 16 Karty przewiduje wolność prowadzenia działalności gospodarczej, a art. 17 Karty – prawo własności.

Niektóre środki w ramach filaru 2 są niezbędne w celu zaradzenia poważnym zakłóceniom mającym wpływ na dostawy odnośnych produktów obronnych w Unii i mogą tymczasowo ograniczyć wolność prowadzenia działalności gospodarczej i swobodę zawierania umów chronione na podstawie art. 16 oraz prawo własności chronione na podstawie art. 17 Karty. Wszelkie ograniczenia tych praw zawarte w niniejszym wniosku będą przewidziane prawem zgodnie z art. 52 ust. 1 Karty, będą szanować istotę tych praw i wolności, będą rzeczywiście odpowiadały celowi leżącemu w interesie publicznym, jakim jest bezpieczeństwo oraz będą zgodne z zasadą proporcjonalności.

Obowiązek ujawnienia Komisji określonych informacji, o ile spełnione są pewne warunki, respektuje istotę wolności prowadzenia działalności gospodarczej i nie narusza jej w sposób nieproporcjonalny (art. 16 Karty). Każdy wniosek o udzielenie informacji służy realizacji celu leżącego w ogólnym interesie Unii, jakim jest umożliwienie określenia potencjalnych środków łagodzących niedobory mające wpływ na odnośne produkty obronne, które są niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich. Wnioski o udzielenie informacji są właściwe i skuteczne dla osiągnięcia celu, ponieważ dostarczają informacji niezbędnych do oceny zaistniałej sytuacji kryzysowej. Zasadniczo Komisja zwraca się o udzielenie wymaganych informacji jedynie do organizacji reprezentujących i może kierować wnioski do poszczególnych przedsiębiorstw tylko wtedy, gdy jest to dodatkowo konieczne. Ponieważ informacje na temat sytuacji w zakresie dostaw nie są dostępne w inny sposób, nie istnieje żaden równie skuteczny środek służący uzyskaniu informacji niezbędnych do umożliwienia europejskim decydom podjęcia działań łagodzących. W świetle poważnych geopolitycznych i związanych z bezpieczeństwem konsekwencji niedoborów odnośnych produktów obronnych oraz związanego z tym znaczenia środków łagodzących wnioski o udzielenie informacji są proporcjonalne do zamierzonego celu. Ponadto ograniczenie wolności prowadzenia działalności gospodarczej i prawa własności jest kompensowane odpowiednimi zabezpieczeniami. Wszelkie wnioski o udzielenie informacji mogą być składane wyłącznie w odniesieniu do produktów niezbędnych do produkcji odnośnych produktów obronnych i wyraźnie określonych przez Komisję w drodze aktu wykonawczego jako dotknięte kryzysem dostaw.

Zobowiązanie do przyjmowania i priorytetowego traktowania zleceń priorytetowych respektuje istotę wolności prowadzenia działalności gospodarczej i swobody zawierania umów (art. 16 Karty) oraz prawa własności (art. 17 Karty) i nie narusza ich w sposób nieproporcjonalny. Zobowiązanie to służy realizacji celu leżącego w ogólnym interesie unii bezpieczeństwa poprzez przeciwdziałanie zakłóceniom w dostawach odnośnych produktów obronnych. Zobowiązanie to jest właściwe i skuteczne, aby osiągnąć ten cel przez zapewnienie preferencyjnego wykorzystania dostępnych zasobów do produkcji takich odnośnych produktów obronnych. Nie ma innego równie skutecznego środka. Jeżeli chodzi o produkty zidentyfikowane jako dotknięte kryzysem dostaw zagrażającym wyżej wymienionym celom interesu ogólnego i prawom podstawowym, proporcjonalne jest zobowiązanie przedsiębiorstw zakontraktowanych w ramach wspólnego udzielania zamówień

przez państwa członkowskie lub przedsiębiorstw uczestniczących w łańcuchu dostaw tych produktów do przyjmowania i priorytetowego traktowania określonych zleceń. Odpowiednie zabezpieczenia zapewniają, aby ewentualny negatywny wpływ zobowiązania do priorytetowego traktowania zlecenia na wolność prowadzenia działalności gospodarczej, swobodę zawierania umów i prawo własności nie był równoznaczny z naruszeniem tych praw. Zobowiązanie do priorytetowego traktowania niektórych zleceń można nałożyć wyłącznie w przypadku produktów określonych przez Komisję w drodze aktu wykonawczego jako dotknięte kryzysem w zakresie dostaw. Zainteresowane przedsiębiorstwo może zwrócić się do Komisji o ponowne rozpatrzenie zlecenia priorytetowego, jeżeli nie jest w stanie go zrealizować lub stanowiłoby ono dla niego nadmierne obciążenie ekonomiczne i wiązałoby się ze szczególnymi trudnościami. Ponadto podmiot objęty takim zobowiązaniem jest zwolniony z wszelkiej odpowiedzialności odszkodowawczej za naruszenie zobowiązań umownych wynikających z wykonania zobowiązania. Wreszcie niniejsze rozporządzenie będzie miało zastosowanie jedynie przez ograniczony okres niezbędny do przywrócenia funkcjonowania rynku wewnętrznego i dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Pula środków finansowych na realizację rozporządzenia na okres od dnia jego wejścia w życie do dnia 30 czerwca 2025 r. wynosi 500 mln EUR w cenach bieżących.

Wpływ w okresie obowiązywania wieloletnich ram finansowych pod względem koniecznych środków budżetowych i zasobów ludzkich opisano szczegółowo w ocenie skutków finansowych regulacji załączonej do wniosku, a środki te zostaną alokowane z dostępnych zasobów wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja powinna sporządzić sprawozdanie oceniające instrument i przekazać je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie nie później niż do dnia 30.06.2024 r. W sprawozdaniu tym ocenione zostaną w szczególności postępy w realizacji celów określonych we wniosku. Ponadto, biorąc pod uwagę sprawozdanie z oceny, Komisja może przedkładać wnioski dotyczące wszelkich odpowiednich zmian do niniejszego rozporządzenia, w szczególności w celu dalszego przeciwdziałania wszelkim utrzymującym się zagrożeniom dotyczącym dostaw odnośnych produktów obronnych.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie ustanowienia aktu o wspieraniu produkcji amunicji**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 i art. 173 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie wystawiła europejski przemysł obronny i europejski rynek wyposażenia obronnego na próbę i ujawniła szereg braków. Osłabiają one ich zdolność do zaspokojenia w wymagany, bezpieczny i terminowy sposób pilnych potrzeb państw członkowskich w zakresie produktów obronnych i systemów obrony, takich jak amunicja i pociski, przy uwzględnieniu wysokiego wskaźnika zużycia tych produktów lub systemów podczas konfliktu o dużej intensywności.
- (2) Od dnia 24 lutego 2022 r. Unia i jej państwa członkowskie stale intensyfikują wysiłki, aby pomóc w zaspokojeniu pilnych potrzeb obronnych Ukrainy. Ponadto w tym kontekście, w obliczu rosnącej niestabilności, strategicznej konkurencji i zagrożeń dla bezpieczeństwa, szefowie państw lub rządów Unii zebrani w dniu 11 marca 2022 r. w Wersalu postanowili przyjąć większą odpowiedzialność za bezpieczeństwo Unii i podjąć dalsze zdecydowane kroki w kierunku budowania suwerenności Europy. Zobowiązali się oni do „wzmocnienia europejskiego potencjału obronnego”, uzgodnili zwiększenie wydatków na obronę, zacieśnienie współpracy poprzez wspólne projekty i wspólne zamówienia dotyczące potencjału obronnego, wyeliminowanie braków, pobudzenie innowacji oraz wzmocnienie i rozwój przemysłu obronnego UE. W dniu 21 marca 2022 r. Rada zatwierdziła „Strategiczny kompas na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa i obrony Unii w następnym dziesięcioleciu”, a następnie Rada Europejska zatwierdziła go w dniu 24 marca 2022 r. Strategiczny kompas uwypukla potrzebę zwiększenia wydatków na obronność i wzmoczonych inwestycji w potencjał, zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym.
- (3) W dniu 18 maja 2022 r. Komisja i wysoki przedstawiciel zaprezentowali wspólny komunikat pt. „Analiza luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalsze działania”, podkreślając istnienie w Unii luk w obronności dotyczących kwestii finansów, przemysłu i możliwości. W lipcu 2022 r. Komisja przedstawiła akt na rzecz

² Dz.U. C z , s. .

wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia, którego celem jest wspieranie współpracy między państwami członkowskimi na etapie udzielania zamówień w celu wypełnienia, w drodze współdziałania, najpilniejszych i najpoważniejszych luk, zwłaszcza tych powstałych w wyniku reakcji na obecną agresję Rosji. Akt na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia przyczyni się do wzmocnienia wspólnych zamówień w dziedzinie obronności oraz, poprzez powiązane finansowanie unijne, do poprawy unijnych zdolności przemysłowych i do dostosowania unijnego przemysłu obronnego do strukturalnych zmian rynkowych wynikających ze zwiększonego popytu spowodowanego nowymi wyzwaniami, takimi jak powrót konfliktu o dużej intensywności.

- (4) W świetle sytuacji na Ukrainie i jej pilnych potrzeb obronnych, w szczególności w odniesieniu do amunicji, Rada w dniu 20 marca 2023 r. uzgodniła trójtorowe podejście, którego celem jest dostarczenie Ukrainie miliona sztuk amunicji w ramach wspólnych wysiłków w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy. Postanowiła pilnie dostarczyć Ukrainie amunicję ziemia-ziemia i amunicję artyleryjską oraz, na żądanie, pociski z istniejących zapasów lub zapewnić zmianę priorytetów w odniesieniu do bieżących zleceń. Wezwała ponadto państwa członkowskie do wspólnego zamawiania amunicji i, w razie potrzeby, pocisków od europejskiego przemysłu obronnego (i Norwegii) w kontekście bieżącego projektu Europejskiej Agencji Obrony (EDA) lub w ramach uzupełniających projektów zakupowych prowadzonych przez państwa członkowskie, w celu uzupełnienia zapasów, przy jednoczesnym umożliwieniu dalszego wspierania Ukrainy. Aby wesprzeć te starania, Rada uzgodniła uruchomienie odpowiednich środków finansowych, w tym za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF). Rada zwróciła się również do Komisji o przedstawienie konkretnych propozycji mających na celu pilne wsparcie zwiększenia zdolności produkcyjnej europejskiego przemysłu obronnego, zabezpieczenie łańcuchów dostaw, usprawnienie procedur zamówień, zaradzenie niedoborom mocy produkcyjnych i propagowanie inwestycji, w tym, w stosownych przypadkach, uruchomienie środków z budżetu Unii. Ten ostatni element ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, aby potrzeby Unii w zakresie bezpieczeństwa zostały odpowiednio zabezpieczone przez cały czas, a unijny przemysł obronny i rynek wewnętrzny były dostosowane do zachodzących zmian. Te trzy powiązane ze sobą tory działań należy realizować równolegle i w sposób skoordynowany. Organizowane będą również regularne spotkania na szczeblu krajowych dyrektorów ds. uzbrojenia z Grupą Zadaniową ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności (Komisja, ESDZ, EDA) w celu oceny potrzeb i możliwości przemysłowych, a także zapewnienia niezbędnej ścisłej koordynacji, aby zagwarantować odpowiednią realizację tych trzech torów działań.
- (5) W dniu 13 kwietnia 2023 r. Rada przyjęła środek pomocy w ramach EPF o wartości 1 mld EUR w celu wsparcia ukraińskich sił zbrojnych, umożliwiający rekompensowanie państwom członkowskim amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz ewentualnie pocisków, przekazanych Ukrainie z istniejących zapasów lub w wyniku zmiany priorytetów w realizacji bieżących zleceń w okresie od dnia 9 lutego do dnia 31 maja 2023 r. Odnośnie do wspólnych zamówień dotychczas 24 państwa członkowskie i Norwegia podpisały porozumienie w sprawie projektu EDA dotyczące współdzielonych zamówień na amunicję.
- (6) Wspólne starania na rzecz umożliwienia państwom członkowskim uzupełnienia uszczuplonych zapasów oraz wsparcia Ukrainy mogą być skuteczne tylko wtedy, gdy

po stronie podaży Unii możliwe będzie terminowe dostarczenie niezbędnych produktów obronnych. Jednak ze względu na gwałtowne wyczerpywanie się zapasów, produkcję europejską prawie na maksymalnym poziomie w związku ze zleceniami od państw członkowskich lub państw trzecich, przy już gwałtownie rosnących cenach, konieczne są dodatkowe środki polityki przemysłowej Unii, aby zapewnić szybkie zwiększenie możliwości produkcyjnych.

- (7) Jak pokazują prace Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności (Komisja, ESDZ, EDA) w zakresie koordynacji bardzo krótkoterminowych potrzeb dotyczących zamówień w dziedzinie obronności oraz nawiązania współpracy z państwami członkowskimi i unijnymi producentami z sektora obronności w celu wspierania wspólnych zamówień, aby uzupełnić zapasy, w szczególności w świetle wsparcia udzielanego Ukrainie, przemysł Unii posiada zdolności produkcyjne w obszarze amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków. Zdolności produkcyjne w sektorze przemysłu obronnego Unii były jednak dostosowywane do potrzeb czasów odbiegających od obecnych wyzwań stojących przed Unią. Przepływy dostaw dostosowano do bardziej umiarkowanego popytu, przy minimalnym poziomie zapasów i dywersyfikacji dostawców na całym świecie w celu obniżenia kosztów, co spowodowało uzależnienie unijnego sektora przemysłu obronnego. W związku z tym obecne zdolności produkcyjne oraz istniejące łańcuchy dostaw i wartości nie pozwalają w tym kontekście na bezpieczną i terminową dostawę produktów obronnych w celu zaspokojenia wymogów w zakresie bezpieczeństwa państw członkowskich i dalszego wspierania potrzeb Ukrainy, co powoduje napięcia na rynku amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków, a także ryzyko efektu wypierania. Konieczna jest zatem dodatkowa interwencja na poziomie Unii.
- (8) Zgodnie z art. 173 ust. 3 TFUE polityka przemysłowa Unii ma na celu przyspieszenie dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych. W związku z tym właściwe wydaje się wspieranie przemysłu Unii w zwiększaniu wielkości produkcji, skracaniu czasu realizacji dostaw oraz eliminowaniu potencjalnych wąskich gardeł lub czynników mogących opóźnić lub utrudnić dostawy i produkcję amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków, które do celów niniejszego rozporządzenia uznaje się za odnośne produkty obronne.
- (9) Środki wprowadzane na poziomie Unii powinny mieć na celu wzmocnienie konkurencyjności i odporności europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) w dziedzinie amunicji i pocisków, aby umożliwić jej szybkie dostosowanie do zmian strukturalnych.
- (10) W tym celu należy ustanowić instrument wsparcia finansowego na rzecz wzmocnienia przemysłu w całych łańcuchach dostaw i wartości związanych z wytwarzaniem odnośnych produktów obronnych w Unii („instrument”).
- (11) Instrument będzie spójny z istniejącymi wspólnymi inicjatywami UE dotyczącymi współpracy w dziedzinie obronności, takimi jak Europejski Fundusz Obronny, proponowanym aktem na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia, jak również z EPF, oraz będzie synergiczny z innymi programami unijnymi. Instrument jest w pełni spójny z ambitnymi celami Strategicznego kompasu.
- (12) O ile nie określono inaczej, do niniejszego instrumentu powinno mieć zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046.

- (13) Zgodnie z art. 193 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 dotacji można udzielić na działanie, które już się rozpoczęło, pod warunkiem że wnioskodawca może wykazać potrzebę rozpoczęcia działania przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. Wkład finansowy nie powinien jednak obejmować okresu przed dniem złożenia wniosku o udzielenie dotacji, z wyjątkiem szczególnych i należycie uzasadnionych przypadków. Aby odpowiedzieć na apel Rady z 20 marca 2023 r. o przyspieszenie dostaw odnośnych produktów obronnych, w decyzji w sprawie finansowania należy przewidzieć wkłady finansowe na rzecz działań obejmujących okres od tej daty.
- (14) W niniejszym rozporządzeniu określono pulę środków finansowych instrumentu, która podczas rocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych³ („porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r.”).
- (15) Państwa członkowskie mogą mieć możliwość wystąpienia o przesunięcia środków przydzielonych im w ramach zarządzania dzielonego do instrumentu, z zastrzeżeniem warunków określonych w odpowiednich przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060. Może to mieć miejsce w szczególności w przypadku, gdy produkcja odnośnych produktów obronnych boryka się z konkretnymi niedoskonałościami rynku lub nieoptymalną sytuacją w zakresie inwestycji na terytoriach państw członkowskich, w tym na obszarach wrażliwych i oddalonych, a przedmiotowe zasoby przyczyniają się do realizacji celów programu, z którego są przesuwane. Możliwości określone w art. 73 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060 mogą być wykorzystywane, pod warunkiem że projekt jest zgodny z zasadami określonymi w tym rozporządzeniu oraz z zakresem EFRR i EFS+ określonym w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy. Zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/1060 Komisja powinna ocenić zmienione programy krajowe przedłożone przez państwo członkowskie i przedstawić uwagi w terminie dwóch miesięcy. Biorąc pod uwagę, że sytuacja wymaga pilnych działań, Komisja powinna dążyć do zakończenia oceny zmienionych programów krajowych bez zbędnej zwłoki.
- (16) Proponując zmienione lub nowe plany odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z art. 21 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241⁴ państwa członkowskie powinny mieć możliwość proponowania środków, które przyczyniają się również do realizacji celów niniejszego instrumentu. W tym celu państwa członkowskie powinny w szczególności rozważyć środki związane z wnioskami złożonymi w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach instrumentu, którym przyznano pieczęć doskonałości zgodnie z instrumentem.

³ Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 28.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

- (17) Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁵ oraz rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁶, (Euratom, WE) nr 2185/96⁷ i (UE) 2017/1939⁸ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, z uwzględnieniem środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inne nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939, do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz do wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁹. Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046 każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu i – w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939 – EPPO niezbędne prawa i dostęp, a także zapewnić, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (18) Państwa Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, które są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), mogą uczestniczyć w niniejszym instrumencie jako państwa stowarzyszone w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które przewiduje realizację ich udziału w unijnych programach na podstawie decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić przepis szczególnie zobowiązujący te państwa trzecie do przyznania właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF oraz Trybunałowi Obrachunkowemu praw i dostępu niezbędnych do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji.
- (19) Biorąc pod uwagę specyfikę przemysłu obronnego, gdzie popyt pochodzi prawie wyłącznie ze strony państw członkowskich i państw stowarzyszonych, które także

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 ([Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1](#)).

⁶ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ([Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1](#)).

⁷ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami ([Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2](#)).

⁸ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej ([Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1](#)).

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii ([Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29](#)).

kontrolują całość zakupów produktów i technologii związanych z obronnością, w tym ich eksport, do sektora obronności nie mają zastosowania konwencjonalne zasady i modele biznesowe, które obowiązują na bardziej tradycyjnych rynkach. W związku z tym branża nie angażuje się w znaczne inwestycje przemysłowe finansowane ze środków własnych, lecz jedynie w wyniku wiążących zleceń. Chociaż wiążące zlecenia ze strony państw członkowskich są warunkiem wstępnym każdej inwestycji, Komisja może interweniować, zmniejszając ryzyko inwestycji przemysłowych poprzez dotacje i pożyczki umożliwiające szybsze dostosowanie się do zachodzących zmian strukturalnych na rynku. W obecnej sytuacji nadzwyczajnej wsparcie Unii powinno pokrywać do 60 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, aby umożliwić beneficjentom jak najszybsze wdrożenie działań, zmniejszenie ryzyka ich inwestycji, a tym samym przyspieszenie dostępności odnośnych produktów obronnych.

- (20) Zainteresowane strony działające w przemyśle obronnym ponoszą szczególne koszty pośrednie, np. koszty związane z ochroną. Należy zatem zezwolić na stawkę zryczałtowaną w wysokości 7 % łącznych bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych działania.
- (21) Instrument powinien zapewniać wsparcie finansowe, za pośrednictwem środków określonych w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2018/1046, na działania przyczyniające się do terminowej dostępności i dostaw odnośnych produktów obronnych, takie jak koordynacja przemysłowa i tworzenie sieci kontaktów, dostęp do finansowania dla przedsiębiorstw zaangażowanych w wytwarzanie odnośnych produktów obronnych, rezerwacja zdolności, proces przemysłowy polegający na regeneracji produktów, których termin przydatności do użytku upłynął, rozbudowa, optymalizacja, modernizacja, aktualizacja lub zmiana przeznaczenia istniejących zdolności produkcyjnych lub tworzenie nowych zdolności produkcyjnych w tej dziedzinie, a także szkolenie personelu.
- (22) Ponieważ instrument ma na celu zwiększenie konkurencyjności i efektywności unijnego przemysłu obronnego, do wsparcia kwalifikują się wyłącznie podmioty prawne, zarówno publiczne, jak i prywatne, które mają siedzibę i zarządcze struktury wykonawcze w Unii lub w państwach stowarzyszonych.
- (23) Podmioty prawne mające siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym, które są kontrolowane przez niestowarzyszone państwo trzecie lub podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego powinny się kwalifikować jako odbiorcy wyłącznie w przypadku, gdy spełnione są rygorystyczne warunki dotyczące interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, ustanowione w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa zgodnie z tytułem V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w tym warunki dotyczące wzmocnienia EDTIB. Udział takich podmiotów prawnych nie powinien być sprzeczny z celami instrumentu. W tym kontekście kontrolę należy rozumieć jako zdolność do wywierania decydującego wpływu na podmiot prawny, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez co najmniej jeden pośredniczący podmiot prawny. Wnioskodawcy powinni przedstawić wszelkie odpowiednie informacje na temat infrastruktury, obiektów, aktywów i zasobów przeznaczonych do wykorzystania w ramach działania. W tym kontekście należy również uwzględnić obawy państw członkowskich dotyczące bezpieczeństwa dostaw. Biorąc pod uwagę, że sytuacja wymaga pilnych działań, co wynika z obecnego kryzysu w zakresie dostaw amunicji, instrument powinien uwzględniać istniejące łańcuchy dostaw.

- (24) Infrastruktura, obiekty, aktywa i zasoby odbiorców uczestniczących w danym działaniu wspieranym przez instrument, powinny być zlokalizowane na terytorium państwa członkowskiego lub państwa stowarzyszonego w całym okresie realizacji danego działania, a odbiorcy zaangażowani w dane działanie powinni mieć swoje zarządcze struktury wykonawcze w Unii lub w państwie stowarzyszonym. W związku z tym podmiot prawny mający siedzibę w niestowarzyszonym państwie trzecim lub podmiot prawny mający siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym, ale którego zarządcze struktury wykonawcze znajdują się w niestowarzyszonym państwie trzecim, nie powinien kwalifikować się do tego, by być odbiorcą uczestniczącym w danym działaniu.
- (25) Zgodnie z art. 94 decyzji Rady 2013/755/UE¹⁰ osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów instrumentu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj zamorski lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (26) Oceniając wnioski, Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na ich wkład w realizację celów instrumentu. Wnioski należy ocenić w szczególności pod kątem ich wkładu w przyrost, zwiększenie, rezerwację i modernizację zdolności produkcyjnych, a także przekwalifikowanie i podniesienie kwalifikacji odpowiedniego personelu. Należy je również oceniać pod kątem ich wkładu w skrócenie czasu realizacji dostaw odnośnych produktów obronnych, w tym poprzez mechanizmy zmiany priorytetów w realizacji zleceń, w identyfikację i wyeliminowanie wąskich gardeł w ich łańcuchach dostaw, a także w rozwój odporności tych łańcuchów dostaw poprzez rozwój i uruchomienie współpracy transgranicznej przedsiębiorstw, w szczególności, w dużej mierze, MŚP i spółek o średniej kapitalizacji działających w stosownych łańcuchach dostaw.
- (27) Projektując, przyznając i wdrażając wsparcie finansowe UE, Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na to, aby takie środki nie wpływały negatywnie na warunki konkurencji na rynku wewnętrznym.
- (28) Ponadto obecny kryzys nie tylko wykazał braki w unijnym sektorze przemysłu obronnego, ale również postawił wyzwania dla funkcjonowania rynku wewnętrznego produktów obronnych. Obecny kontekst geopolityczny pociąga za sobą znaczny wzrost popytu, który ma wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku produkcji i sprzedaży w Unii amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków, a także komponentów do nich. Podczas gdy niektóre państwa członkowskie wprowadziły lub prawdopodobnie wprowadzą środki w celu utrzymania własnych zapasów, co stanowi kwestię bezpieczeństwa narodowego, inne napotykają trudności w dostępie do towarów potrzebnych do produkcji lub nabywania amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków. Czasami trudność w dostępie do jednego surowca lub do konkretnego komponentu utrudnia funkcjonowanie całych łańcuchów produkcyjnych. W celu zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego konieczne jest przyjęcie pewnych środków, które w skoordynowany sposób zagwarantują zharmonizowane przepisy ułatwiające zapewnienie bezpieczeństwa dostaw produktów obronnych. Przepisy te powinny obejmować mapowanie potrzeb w zakresie towarów i usług na tym rynku wewnętrznym, możliwość składania zleceń

¹⁰ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

priorytetowych na poziomie Unii w przypadku, gdy co najmniej trzy państwa członkowskie postanowią lub zamierzają podjąć decyzję o wspólnym zamawianiu produktów związanych z obronnością, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celu leżącego w ogólnym interesie bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich, a także przyspieszenie procedur udzielania zezwoleń lub ułatwienie postępowań o udzielenie zamówienia. Powyższe środki powinny się opierać na art. 114 TFUE.

- (29) W celu przedsięwzięcia niezbędnych i odpowiednich środków na mocy niniejszego rozporządzenia Komisja powinna – w oparciu o współpracę z ESDZ i EDA w ramach Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności – ustanowić i prowadzić mapę przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii, które działają w łańcuchach dostaw odnośnych produktów obronnych. Mapowanie powinno w szczególności obejmować rodzaj i specyfikacje ich produktów, związane z nimi zdolności produkcyjne oraz ich pozycję w łańcuchu dostaw odnośnych produktów obronnych. Komisja powinna regularnie monitorować zdolności produkcyjne i łańcuchy dostaw przedsiębiorstw wskazanych w mapowaniu, w ścisłej współpracy z tymi przedsiębiorstwami. Wyniki mapowania i monitorowania należy przedstawić i omówić na forum komitetu programowego.
- (30) Na tej podstawie Komisja powinna sporządzić wykaz wskazujący odnośne produkty obronne oraz surowce i komponenty do nich, na które wpływ mają zakłócenia lub potencjalne zakłócenia w funkcjonowaniu jednolitego rynku i jego łańcuchów dostaw prowadzące do znaczących niedoborów. Komisja powinna regularnie aktualizować przedmiotowy wykaz deficytowych produktów obronnych, aby skupić się wyłącznie na ewentualnych zakłóceniach lub wąskich gardłach mających wpływ na bezpieczeństwo dostaw odnośnych produktów obronnych, a także surowców i komponentów do nich.
- (31) Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się o informacje niezbędne do zapewnienia terminowej dostępności deficytowych produktów obronnych od podmiotów gospodarczych zajmujących się tymi produktami oraz surowcami i komponentami do nich, w porozumieniu z państwem członkowskim, w którym dane podmioty mają siedzibę. Takie informacje powinny stanowić podstawę decyzji Komisji w sprawie odpowiednich środków na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu zapobieżenia ewentualnym zakłóceniom lub wąskim gardłom mającym wpływ na bezpieczeństwo dostaw odnośnych produktów obronnych, a także odnośnych surowców i komponentów.
- (32) Tego rodzaju mechanizm identyfikacji, mapowania i stałego monitorowania powinien umożliwiać analizę w czasie zbliżonym do rzeczywistego zdolności produkcyjnych w Unii, kluczowych czynników mających wpływ na bezpieczeństwo dostaw odnośnych produktów obronnych i stanu zapasów. Powinno to również umożliwić Komisji opracowanie środków reagowania w sytuacji nadzwyczajnej w przypadku faktycznych lub przewidywanych niedoborów.
- (33) Unikanie niedoborów odnośnych produktów obronnych ma zasadnicze znaczenie dla zachowania celu leżącego w ogólnym interesie bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich i uzasadnia, w razie potrzeby, proporcjonalne ingerencje w prawa podstawowe przedsiębiorstw dostarczających deficytowe produkty obronne, takie jak wolność prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 16 karty oraz prawo własności zgodnie z art. 17 karty, w odniesieniu do art. 52 karty. Przedmiotowe ingerencje mogą być uzasadnione w szczególności w przypadku, gdy kilka państw członkowskich podjęło szczególne starania w celu skonsolidowania popytu poprzez

wspólne zamówienia, przyczyniając się w ten sposób do dalszej integracji i sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego odnośnych produktów obronnych. Na wniosek co najmniej trzech państw członkowskich współpracujących przy udzielaniu zamówień na odnośne produkty obronne lub co najmniej jednego państwa członkowskiego zamawiającego na potrzeby przekazania Ukrainie nabywanych odnośnych produktów obronnych, które napotykają poważne trudności w zawieraniu lub realizacji umowy, Komisja może, za zgodą państwa członkowskiego siedziby, zażądać od przedsiębiorstw przyjęcia i priorytetowego potraktowania zleceń dotyczących deficytowych produktów obronnych. Aby zachować podstawowe prawa przedsiębiorstwa, wnioski te powinny być składane wyłącznie w odniesieniu do produktów, które zostały określone przez Komisję w decyzji wykonawczej. Ponadto należy ustanowić etapową procedurę, aby umożliwić przedsiębiorstwom wyrażanie zastrzeżeń co do planowanych działań. Komisja powinna w szczególności, w porozumieniu z państwem członkowskim siedziby, poinformować zainteresowane przedsiębiorstwo o zamiarze zwrócenia się do niego o zaakceptowanie i umieszczenie na pierwszym miejscu zlecenia priorytetowego, a także przedstawić wszystkie elementy niezbędne do podjęcia przez nie świadomej decyzji co do tego, czy może ono zaakceptować ten wniosek. Jeżeli przedsiębiorstwo odmówi, Komisja może, w porozumieniu z zainteresowanym państwem członkowskim i z należyтым uwzględnieniem charakteru zgłoszonych przez nie zastrzeżeń, uznać, że względy bezpieczeństwa uzasadniają nałożenie, w drodze decyzji wykonawczej, statusu zlecenia priorytetowego. Tego rodzaju decyzja powinna zostać podjęta zgodnie z wszystkimi mającymi zastosowanie zobowiązaniami prawnymi Unii, z uwzględnieniem okoliczności sprawy. Zlecenie priorytetowe powinno być składane po uczciwej i rozsądnej cenie. Zlecenie priorytetowe powinno mieć pierwszeństwo przed jakimkolwiek zobowiązaniem do wykonania świadczenia na podstawie prawa prywatnego lub publicznego, przy czym powinno ono uwzględniać uzasadnione cele przedsiębiorstw oraz koszty i działania niezbędne do wprowadzenia jakichkolwiek zmian w kolejności produkcji. Przedsiębiorstwa mogą podlegać karom, jeżeli nie wywiązują się z obowiązku dotyczącego zleceń priorytetowych.

- (34) Aby chronić prawa podstawowe przedsiębiorstw, należy przyznać im prawo do występowania z wnioskiem o zwolnienie ich z obowiązków w sytuacjach, w których realizacja zlecenia priorytetowego nie jest możliwa, nawet jeśli jest ono traktowane priorytetowo, z powodu niewystarczających możliwości produkcyjnych lub zdolności produkcyjnych, czy też dlatego, że wiązałoby się to z nadmiernym obciążeniem ekonomicznym i powodowałoby szczególne trudności dla przedsiębiorstwa.
- (35) W wyjątkowych okolicznościach, gdy przedsiębiorstwo działające w całym łańcuchu dostaw odnośnych produktów obronnych w Unii otrzymuje od państwa trzeciego wniosek dotyczący zlecenia priorytetowego, przedsiębiorstwo to powinno poinformować o nim Komisję.
- (36) Z uwagi na znaczenie zapewnienia bezpieczeństwa dostaw do określonych sektorów obronnych pełniących kluczowe funkcje dla bezpieczeństwa obywateli Unii wywiązanie się z obowiązku realizacji zlecenia priorytetowego nie powinno pociągać za sobą odpowiedzialności odszkodowawczej wobec osób trzecich za jakiegokolwiek naruszenie zobowiązań umownych, które może wynikać z wprowadzenia koniecznych tymczasowych zmian w procesach operacyjnych danego producenta, ograniczonej w zakresie, w jakim naruszenie zobowiązań umownych było konieczne do wywiązania się z obowiązku priorytetowego traktowania. Przedsiębiorstwa, które potencjalnie mogą być objęte zleceniem priorytetowym, powinny przewidzieć taką możliwość

w warunkach zawieranych przez siebie umów handlowych. Bez uszczerbku dla możliwości stosowania innych przepisów przedmiotowe wyłączenie odpowiedzialności nie powinno dotyczyć odpowiedzialności za produkty wadliwe przewidzianej w dyrektywie Rady 85/374/EWG¹¹.

- (37) Obowiązek priorytetowego traktowania produkcji niektórych produktów respektuje istotę wolności prowadzenia działalności gospodarczej i swobody zawierania umów ustanowionych w art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („karta”) oraz prawa własności ustanowionego w art. 17 karty i nie powinien ich naruszać w nieproporcjonalny sposób. Wszelkie ograniczenia tych praw powinny, zgodnie z art. 52 ust. 1 karty, być przewidziane ustawą i szanować istotę tych praw i wolności oraz być zgodne z zasadą proporcjonalności.
- (38) W świetle znaczenia, jakie ma zapewnienie bezpieczeństwa dostaw odnośnych produktów obronnych, państwa członkowskie powinny zagwarantować sprawne i terminowe rozpatrywanie wniosków administracyjnych związanych z planowaniem, budową i eksploatacją obiektów produkcyjnych, wewnątrzunijnym transferem nakładów dotyczących produkcji, a także kwalifikacją i certyfikacją odpowiednich produktów końcowych.
- (39) Aby osiągnąć ogólny cel polityki publicznej, jakim jest bezpieczeństwo, konieczne jest jak najszybsze utworzenie obiektów produkcyjnych związanych z wytwarzaniem odnośnych produktów obronnych, przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum obciążeń administracyjnych. Z tego powodu państwa członkowskie powinny jak najszybciej rozpatrywać wnioski dotyczące planowania, budowy i eksploatacji zakładów produkcyjnych i instalacji do wytwarzania odnośnych produktów obronnych. Należy przyznać im pierwszeństwo przy wyważaniu interesów prawnych w danym przypadku.
- (40) Mając na uwadze cel niniejszego rozporządzenia oraz sytuację nadzwyczajną i wyjątkowy kontekst jego przyjęcia, państwa członkowskie powinny rozważyć stosowanie wyłączeń związanych z obronnością na mocy prawa krajowego i mającego zastosowanie prawa Unii, indywidualnie dla każdego przypadku, jeżeli uznają, że takie zastosowanie miałoby negatywny wpływ na te cele. Może to mieć zastosowanie w szczególności do prawa Unii dotyczącego kwestii ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa¹², co jest niezbędne do poprawy ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, a także do osiągnięcia zrównoważonego i bezpiecznego rozwoju. Ich wdrożenie może jednak również stworzyć bariery regulacyjne utrudniające unijnemu przemysłowi obronnemu zwiększenie produkcji i dostaw odnośnych produktów obronnych. Unia Europejska i jej państwa członkowskie ponoszą zbiorową odpowiedzialność za pilne zbadanie wszelkich działań, jakie można podjąć w celu złagodzenia ewentualnych utrudnień. Wszelkie działania tego typu, czy to na szczeblu unijnym, czy też regionalnym bądź krajowym, nie powinny zagrażać względem dotyczącym ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa.

¹¹ Dyrektywa Rady 85/374/EWG z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe (Dz.U. L 210 z 7.8.1985, s. 29).

¹² Na przykład REACH, rozporządzenie CLP, dyrektywa Seveso, dyrektywa RoHS, rozporządzenie w sprawie TZO, BPR, rozporządzenie w sprawie ozonu i rozporządzenie w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych.

- (41) Aby zoptymalizować wykorzystanie istniejących łańcuchów dostaw, a tym samym zapewnić ciągłość produkcji odnośnych produktów obronnych, państwa członkowskie powinny rozważyć możliwość odwołania się do odstępstw przewidzianych w dyrektywie 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹³ lub zachęcania zainteresowanych przedsiębiorstw do korzystania z takich odstępstw. W przypadku gdy do stosowania takich odstępstw wymagane jest uprzednie zezwolenie organów krajowych, wnioski powinny być rozpatrywane w sposób sprawny i terminowy.
- (42) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE¹⁴ ma na celu harmonizację procedur udzielania zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, co umożliwia spełnienie wymogów bezpieczeństwa państw członkowskich i zobowiązań wynikających z Traktatu. Dyrektywa ta przewiduje w szczególności przepisy szczegółowe regulujące pilne sytuacje wynikające z kryzysu, w szczególności skrócone terminy składania ofert oraz możliwość zastosowania procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu. Jednakże pilna konieczność spowodowana obecnym kryzysem w zakresie dostaw amunicji może być niezgodna nawet z tymi przepisami w przypadkach, gdy więcej niż dwa państwa członkowskie zamierzają zaangażować się we wspólne zamówienie. W niektórych przypadkach jedynym rozwiązaniem zabezpieczającym interesy bezpieczeństwa tych państw członkowskich jest otwarcie obowiązującej umowy ramowej w stosunku do instytucji/podmiotów zamawiających z państw członkowskich, które nie były pierwotnie jej stronami, nawet jeśli taka możliwość nie została przewidziana w pierwotnej umowie ramowej.
- (43) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej modyfikacje umowy muszą być ściśle ograniczone do tego, co jest bezwzględnie konieczne w danych okolicznościach, przy jednoczesnym poszanowaniu w jak największym stopniu zasad niedyskryminacji, przejrzystości i proporcjonalności. W związku z tym powinna istnieć możliwość zastosowania odstępstwa od dyrektywy 2009/81/WE poprzez zwiększenie ilości przewidzianych w umowie ramowej przy jednoczesnym otwarciu jej na instytucje/podmioty zamawiające z innych państw członkowskich. Wspomniane instytucje/podmioty zamawiające powinny korzystać z tych samych warunków co pierwotna instytucja zamawiająca, która zawarła pierwotną umowę ramową, w odniesieniu do tych dodatkowych ilości. W takich przypadkach instytucja zamawiająca powinna również umożliwić każdemu podmiotowi gospodarczemu, który spełnia warunki pierwotnej umowy ramowej, udział w charakterze wykonawcy w danej umowie ramowej. Ponadto należy przedsięwziąć odpowiednie środki służące przejrzystości, aby zapewnić możliwość poinformowania wszystkich potencjalnie zainteresowanych stron. Aby ograniczyć wpływ tych modyfikacji na sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego i zapobiec nieproporcjonalnym zakłóceniom konkurencji, modyfikacje umów ramowych powinny być wdrażane wyłącznie do dnia 30 czerwca 2025 r.

¹³ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299 z 18.11.2003, s. 9).

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE, Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76.

- (44) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE¹⁵ ma na celu uproszczenie warunków wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością, w szczególności za pośrednictwem generalnych zezwoleń na transfer, które opierają się na weryfikacji *ex post*, obejmują z góry ustaloną gamę produktów dla określonych odbiorców lub o konkretnym przeznaczeniu i w odniesieniu do których nie jest wymagane uprzednie złożenie wniosku. Żadne z obowiązkowych generalnych zezwoleń na transfer, o których mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/43/WE, ani zalecenia Komisji w sprawie harmonizacji zakresu i warunków tych zezwoleń nie są jednak wystarczające do zapewnienia transferów niezbędnych do produkcji odnośnych produktów obronnych.
- (45) W obecnym kontekście, który wymaga skrócenia czasu realizacji dostaw w poszczególnych łańcuchach dostaw i wartości, konieczne wydaje się zwolnienie transferu odnośnych produktów obronnych z obowiązku uzyskania uprzedniego zezwolenia w Unii. Zwolnienie to nie powinno wpływać na swobodę państw członkowskich co do ustalania polityki dotyczącej eksportu produktów związanych z obronnością.
- (46) Aby EDTIB była konkurencyjna, innowacyjna i odporna, a także aby mogła zwiększyć swoje zdolności produkcyjne, musi mieć dostęp zarówno do finansowania publicznego, jak i prywatnego. Jak przewidziano w dokumencie „Wkład Komisji w europejską obronność” z dnia 15 lutego 2022 r., inicjatywy Unii w zakresie zrównoważonego finansowania są spójne z wysiłkami Unii na rzecz ułatwienia europejskiemu przemysłowi obronnemu wystarczającego dostępu do finansowania i inwestycji. W tym kontekście unijne ramy zrównoważonego finansowania nie uniemożliwiają inwestowania w rodzaje działalności związane z obronnością. Unijny przemysł obronny jest kluczowym czynnikiem odporności i bezpieczeństwa Unii, a tym samym pokoju i zrównoważonego rozwoju społecznego. W ramach inicjatyw Unii w zakresie polityki zrównoważonego finansowania kontrowersyjną broń podlegającą międzynarodowym konwencjom zakazującym jej opracowywania, produkcji, składowania, wykorzystywania, transferu i dostarczania, podpisanym przez państwa członkowskie Unii, uznaje się za niezgodną ze zrównoważonym rozwojem społecznym. Sektor ten podlega ścisłej kontroli regulacyjnej wdrażanej przez państwa członkowskie w odniesieniu do transferu i wywozu produktów wojskowych i produktów podwójnego zastosowania. W tym kontekście zaangażowanie krajowych i europejskich podmiotów finansowych, takich jak krajowe banki i instytucje prorozwojowe, we wspieranie europejskiego przemysłu obronnego stanowiłoby wyraźny sygnał dla sektora prywatnego. Realizując w pełni swoje inne zadania w zakresie rozwoju gospodarczego i finansowania polityki publicznej, obejmujące dwojaką transformację, zgodnie z art. 309 TFUE i swoim statutem, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) powinien wzmocnić swoje wsparcie dla europejskiego przemysłu obronnego i wspólnych zamówień, wykraczając poza bieżące wsparcie na rzecz produktów podwójnego zastosowania, w przypadku gdyby takie inwestycje wyraźnie służyły realizacji priorytetów Strategicznego kompasu.
- (47) Przedsiębiorstwa uczestniczące w łańcuchu wartości odnośnych produktów obronnych powinny mieć dostęp do finansowania dłużnego, aby przyspieszyć inwestycje konieczne do zwiększenia zdolności produkcyjnych. Instrument powinien ułatwiać

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie (Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1).

unijnym przedsiębiorstwom dostęp do finansowania w dziedzinie amunicji i pocisków. Rozporządzenie powinno w szczególności zapewnić tym podmiotom prawnym takie same warunki, jakie oferowane są innym podmiotom prawnym, przejmując wszelkie dodatkowe koszty ponoszone w szczególności w sektorze obronności.

- (48) Komisja może ustanowić specjalny instrument w ramach działań ułatwiających inwestycje, określany łącznie jako „Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności”. Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności może być wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego. W związku z tym Komisja powinna zbadać najwłaściwszy sposób pozyskania środków z budżetu UE w celu odblokowania inwestycji publicznych i prywatnych w ramach wsparcia pożądanego szybkiego wzrostu, w tym poprzez możliwość uruchomienia instrumentu łączonego w ramach Funduszu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523¹⁶, w ścisłej współpracy ze swoimi partnerami wykonawczymi. Rodzaje działalności objęte Funduszem na rzecz Zwiększania Zdolności powinny wspierać przyrost zdolności produkcyjnych w obszarze amunicji i pocisków poprzez zapewnienie możliwości zwiększenia dostępności środków finansowych dla przedsiębiorstw w całym łańcuchu wartości.
- (49) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do przyjmowania programu prac i wykazu deficytowych produktów obronnych, nakładania na przedsiębiorstwa, których dotyczy wnioski o zlecenie priorytetowe, obowiązku akceptacji lub wykonania tego zlecenia po uczciwej i rozsądnej cenie, a także ustanowienia praktycznych i operacyjnych ustaleń dotyczących funkcjonowania zleceń priorytetowych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁷. Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli – w należycie uzasadnionych przypadkach związanych z przyjęciem wykazu deficytowych produktów obronnych – w celu nałożenia na przedsiębiorstwa, których dotyczy wnioski o zlecenie priorytetowe, obowiązku akceptacji lub wykonania tego zlecenia po uczciwej i rozsądnej cenie oraz w celu określenia praktycznych i operacyjnych ustaleń dotyczących funkcjonowania zleceń priorytetowych, jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.
- (50) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie reakcja na skutki kryzysu w dziedzinie bezpieczeństwa, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki proponowanego działania możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (51) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie bez uszczerbku dla unijnych reguł konkurencji, w szczególności art. 101–109 TFUE i ich rozporządzeń wykonawczych.
- (52) Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE wydatki operacyjne wynikające z tytułu V rozdział 2 pokrywane są z budżetu Unii, z wyjątkiem wydatków wynikających z operacji mających skutki wojskowe lub obronne.
- (53) Z uwagi na pilną potrzebę zareagowania na kryzys w zakresie bezpieczeństwa należy przewidzieć wyjątek od terminu ośmiu tygodni, o którym mowa w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw spowodowane rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym.
- (54) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa¹⁸ niniejsze rozporządzenia należy poddać ewaluacji w oparciu o informacje zgromadzone zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich, i nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę ewaluacji skutków rozporządzenia w praktyce. Komisja powinna przeprowadzić ocenę nie później niż do dnia 30 czerwca 2024 r., również z myślą o przedłożeniu wniosków dotyczących ewentualnych stosownych zmian w niniejszym rozporządzeniu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie określa zestaw środków i ustanawia budżet mający na celu pilne wzmocnienie zdolności reagowania i możliwości europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) w zakresie zapewnienia terminowej dostępności i dostaw amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków („odnośne produkty obronne”), w szczególności poprzez:

- a) instrument wsparcia finansowego na rzecz wzmocnienia przemysłu na potrzeby produkcji odnośnych produktów obronnych w Unii, w tym poprzez dostarczanie ich komponentów („instrument”);
- b) identyfikację, mapowanie i stałe monitorowanie dostępności odnośnych produktów obronnych, ich komponentów i odpowiednich materiałów wejściowych (surowców);

¹⁸ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- c) ustanowienie mechanizmów, zasad i przepisów tymczasowych w celu zapewnienia terminowej i trwałej dostępności odnośnych produktów obronnych dla ich nabywców w Unii.

Na podstawie oceny wyników osiągniętych do połowy 2024 r. w następstwie wdrożenia niniejszego rozporządzenia, przeprowadzonej zgodnie z art. 28 poniżej, w szczególności odnośnie do rozwoju sytuacji w zakresie bezpieczeństwa, przeanalizowana zostanie możliwość przedłużenia stosowania zestawu środków i przydziału odpowiedniego dodatkowego budżetu.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „surowce” oznaczają materiały niezbędne do produkcji odnośnych produktów obronnych;
- 2) „wąskie gardło” oznacza punkt zatoru w systemie produkcyjnym, który zatrzymuje lub poważnie spowalnia produkcję;
- 3) „odbiorca” oznacza podmiot, z którym podpisano umowę o finansowaniu lub umowę w sprawie finansowania lub który został powiadomiony o decyzji o finansowaniu lub o decyzji w sprawie finansowania;
- 4) „wnioskodawca” oznacza osobę fizyczną lub podmiot posiadający osobowość prawną lub nieposiadający osobowości prawnej, które złożyły wniosek w procedurze udzielenia dotacji;
- 5) „kontrola” oznacza zdolność do wywierania decydującego wpływu na podmiot prawny, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez co najmniej jeden pośredniczący podmiot prawny;
- 6) „zarządcza struktura wykonawcza” oznacza organ podmiotu prawnego, powołany zgodnie z prawem krajowym i, w stosownych przypadkach, podlegający dyrektorowi generalnemu, uprawniony do określania strategii, celów i ogólnego kierunku działania danego podmiotu prawnego, który to organ nadzoruje i monitoruje proces podejmowania decyzji przez kierownictwo;
- 7) „podmiot” oznacza osobę prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa unijnego, krajowego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i zdolność do działania w swoim imieniu, korzystania z praw i podlegania obowiązkom, lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej, o którym mowa w art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046;
- 8) „informacje niejawne” oznaczają informacje lub materiały, niezależnie od ich formy, których nieuprawnione ujawnienie mogłoby w różnym stopniu wyrządzić szkodę interesom Unii lub interesom co najmniej jednego państwa członkowskiego i którym nadana jest jedna z klauzul tajności UE lub odpowiadająca im klauzula tajności, określona w Umowie między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, zebranymi w Radzie, w sprawie ochrony informacji niejawnych wymienianych w interesie Unii Europejskiej;
- 9) „informacje wrażliwe” oznaczają informacje i dane, które mają być chronione przed nieuprawnionym dostępem lub ujawnieniem z uwagi na obowiązki określone

w prawie unijnym lub krajowym lub w celu ochrony prywatności lub bezpieczeństwa osoby fizycznej lub prawnej;

- 10) „podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego” oznacza podmiot prawny mający siedzibę w niestowarzyszonym państwie trzecim lub, w przypadku gdy ma on siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym, posiadający swoje zarządcze struktury wykonawcze w niestowarzyszonym państwie trzecim;
- 11) „czas realizacji produkcji” oznacza okres między złożeniem zlecenia zakupowego a zrealizowaniem tego zlecenia przez producenta;
- 12) „odnośne produkty obronne” oznaczają amunicję ziemia-ziemia i amunicję artyleryjską oraz pociski;
- 13) „deficytowe produkty obronne” oznaczają odnośne produkty obronne lub związane z nimi kluczowe komponenty lub surowce, które zostały uznane za poważnie dotknięte zakłóceniem lub potencjalnym zakłóceniem funkcjonowania jednolitego rynku i jego łańcuchów dostaw, skutkującym faktycznymi lub potencjalnymi znaczącymi niedoborami;
- 14) „działanie łączone” oznacza działanie wspierane z budżetu Unii, w tym działanie w ramach instrumentu łączonego lub platformy łączonej zdefiniowanych w art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu Unii oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- 15) „pieczęć doskonałości” oznacza znak jakości wskazujący, że wniosek przedłożony w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach instrumentu przekroczył wszelkie progi oceny określone w programie prac, lecz ze względu na brak środków w budżecie przeznaczonym na to zaproszenie do składania wniosków w danym programie prac nie mógł być finansowany, i może otrzymać wsparcie z innych unijnych lub krajowych źródeł finansowania.

Artykuł 3

Państwa trzecie stowarzyszone z instrumentem

Instrument jest otwarty na uczestnictwo państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, które są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (państwa stowarzyszone), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

ROZDZIAŁ II INSTRUMENT

Artykuł 4

Cele instrumentu

1. Celem instrumentu jest poprawa efektywności i konkurencyjności europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB), mająca służyć wspieraniu zwiększania zdolności produkcyjnej i terminowego dostarczania odnośnych produktów obronnych poprzez wzmocnienie przemysłu.

2. Wzmocnienie przemysłu polega w szczególności na inicjowaniu i przyspieszaniu dostosowania branży przemysłowej do szybkich zmian strukturalnych wynikających z kryzysu dostaw mającego wpływ na odnośne produkty obronne. Powinno to obejmować poprawę i przyspieszenie wykorzystania zdolności w zakresie dostosowania łańcuchów dostaw dla odnośnych produktów obronnych, tworzenie zdolności produkcyjnych lub ich zwiększanie, a także skrócenie czasu realizacji produkcji w odniesieniu do odnośnych produktów obronnych w całej Unii, w szczególności dzięki intensyfikacji i rozszerzeniu współpracy transgranicznej między odpowiednimi podmiotami prawnymi.

Artykuł 5

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację instrumentu na okres od jego wejścia w życie do 30 czerwca 2025 r. wynosi 500 mln EUR w cenach bieżących.
2. W ramach puli środków finansowych określonej w ust. 1 niniejszego artykułu maksymalnie 50 mln EUR można przeznaczyć na działanie łączone w ramach „Funduszu na rzecz Zwiększania Zdolności” określonego w art. 21.
3. Zasoby przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przesunięte do instrumentu, z zastrzeżeniem warunków określonych w odpowiednich przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060¹⁹. Komisja wdraża te zasoby bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046²⁰. Zasoby te wykorzystuje się na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego.

W przypadku gdy Komisja nie zaciągnęła zobowiązania prawnego w ramach zarządzania bezpośredniego w odniesieniu do zasobów przesuniętych zgodnie z niniejszym ustępem, odpowiednie zasoby, na które nie zaciągnięto zobowiązania, można przesunąć z powrotem do Funduszu, z którego zostały pierwotnie przesunięte, i przeznaczyć na co najmniej jeden program zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich przepisach rozporządzenia (UE) 2021/1060.
4. Kwota, o której mowa w ust. 1, może również zostać wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną przy wdrażaniu instrumentu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym instytucjonalne systemy informatyczne.

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

5. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.
6. Budżet instrumentu może zostać zwiększony, jeżeli wymaga tego sytuacja lub w przypadku przedłużenia obowiązywania rozporządzenia, zgodnie z art. 1 akapit ostatni.

Artykuł 6

Finansowanie skumulowane i alternatywne

1. Instrument jest wdrażany w synergii z innymi programami unijnymi. Działanie, które otrzymało wkład w ramach programu unijnego, może również otrzymać wkład w ramach instrumentu, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Zasady odnośnego programu unijnego mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu do działania. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania. Wsparcie w ramach różnych programów unijnych może być obliczane na zasadzie proporcjonalnej, zgodnie z dokumentami określającymi warunki udzielenia wsparcia.
2. Pieczęć doskonałości przyznawaną w ramach instrumentu mogą otrzymać działania, które spełniają wszystkie następujące warunki:
 - a) zostały ocenione w kontekście danego zaproszenia do składania wniosków w ramach instrumentu;
 - b) spełniają minimalne wymogi jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków;
 - c) nie są finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe.
3. Proponując zmienione lub nowe plany odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241, państwa członkowskie muszą być w stanie uwzględnić środki przyczyniające się również do realizacji celów niniejszego instrumentu, a mianowicie środki powiązane z wnioskami przedłożonymi w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach instrumentu, którym przyznano pieczęć doskonałości.
4. Art. 8 ust. 5 stosuje się przez analogię do działań finansowanych zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 7

Formy finansowania unijnego

1. Instrument jest wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego oraz – w odniesieniu do zarządzania Funduszem na rzecz Zwiększania Zdolności opisanym w art. 21 – w ramach zarządzania pośredniego z udziałem podmiotów, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Instrument może zapewniać finansowanie w dowolnej z form określonych w rozporządzeniu finansowym, w tym finansowanie w postaci instrumentów finansowych w ramach działań łączonych. Działania łączone realizuje się zgodnie z tytułem X rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, rozporządzeniem (UE) 2021/523 i art. 21 niniejszego rozporządzenia.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 193 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 wkłady finansowe mogą, w stosownych przypadkach i gdy jest to konieczne do realizacji działania, obejmować działania rozpoczęte przed datą przedłożenia wniosku dotyczącego tych działań, pod warunkiem że działania te nie rozpoczęły się przed dniem 20 marca 2023 r.

Artykuł 8

Kwalifikujące się działania

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania służące realizacji celów określonych w art. 4.
2. Instrument zapewnia wsparcie finansowe na rzecz działań służących wyeliminowaniu zidentyfikowanych wąskich gardeł dotyczących zdolności produkcyjnych i łańcuchów dostaw w kontekście zabezpieczenia i przyspieszenia produkcji w celu zapewnienia skutecznych dostaw i terminowej dostępności odnośnych produktów obronnych.
3. Kwalifikujące się działania muszą dotyczyć co najmniej jednego z poniższych rodzajów działalności i być związane wyłącznie ze zdolnościami produkcyjnymi dotyczącymi odnośnych produktów obronnych, w tym komponentów i surowców do nich, o ile są one przeznaczone lub wykorzystywane w całości do produkcji tych produktów:
 - a) optymalizacja, rozbudowa, modernizacja, aktualizacja lub zmiana przeznaczenia istniejących zdolności produkcyjnych, bądź też tworzenie nowych zdolności produkcyjnych, w związku z odnośnymi produktami obronnymi lub surowcami i komponentami do nich, o ile te ostatnie są wykorzystywane jako bezpośredni wsad do produkcji odnośnych produktów obronnych, w szczególności w celu zwiększenia zdolności produkcyjnej lub skrócenia czasów realizacji produkcji, w tym w oparciu o udzielenie zamówienia lub nabycie niezbędnych maszyn i wszelkich innych potrzebnych materiałów wejściowych;
 - b) ustanowienie transgranicznych partnerstw przemysłowych, w tym poprzez partnerstwa publiczno-prywatne lub inne formy współpracy przemysłowej, w ramach wspólnego wysiłku przemysłowego, łącznie z działaniami mającymi na celu koordynację pozyskiwania lub rezerwacji surowców i komponentów, o ile te ostatnie są wykorzystywane jako bezpośredni wsad do produkcji odnośnych produktów obronnych, jak również zdolności produkcyjnych, oraz koordynację planów produkcji;
 - c) tworzenie i udostępnianie zarezerwowanych zdolności produkcyjnych w zakresie produktów obronnych oraz surowców i komponentów do nich, o ile te ostatnie są wykorzystywane jako bezpośredni wsad do produkcji odnośnych produktów obronnych, zgodnie ze zleconą lub zaplanowaną wielkością produkcji;
 - d) testowanie oraz, w razie potrzeby, regenerację i certyfikację, stosownie do przypadku, odnośnych produktów obronnych w celu rozwiązania problemu ich przestarzałości i umożliwienia ich wykorzystania przez użytkowników końcowych;

- e) szkolenie, przekwalifikowywanie lub podnoszenie kwalifikacji personelu w związku z rodzajami działalności, o których mowa w lit. a)–d) niniejszego artykułu;
 - f) poprawa dostępu do finansowania w przypadku odpowiednich podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie produkcji lub udostępniania odnośnych produktów obronnych poprzez kompensowanie wszelkich dodatkowych kosztów powstałych konkretnie w sektorze przemysłu obronnego, w odniesieniu do inwestycji związanych z rodzajami działalności opisanymi w lit. a)–e) niniejszego artykułu.
4. Do finansowania w ramach instrumentu nie kwalifikują się następujące działania:
- a) działania związane z produkcją towarów lub realizacją usług, które są zabronione przez obowiązujące prawo międzynarodowe;
 - b) działania związane z produkcją śmiertelnej broni autonomicznej bez zapewnienia możliwości sprawowania przez człowieka merytorycznej kontroli nad decyzjami w sprawie wyboru i zaatakowania celu przy przeprowadzaniu ataków na ludzi;
 - c) działania lub ich części, które są już w pełni finansowane z innych źródeł publicznych lub prywatnych;
 - d) działania pociągające za sobą wydatki wynikające z operacji mających skutki wojskowe lub obronne.
5. Zawierając umowy z indywidualnymi odbiorcami, Komisja zapewnia, aby z instrumentu finansowano jedynie te rodzaje działalności, które przynoszą korzyści wyłącznie w zakresie zdolności produkcyjnych dotyczących odnośnych produktów obronnych bądź komponentów i surowców do nich, o ile są one przeznaczone lub wykorzystywane w całości do produkcji odnośnych produktów obronnych.

Artykuł 9

Stawka finansowania

1. Z instrumentu finansuje się do 40 % kosztów kwalifikowalnych kwalifikującego się działania.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 działanie kwalifikuje się do uzyskania zwiększonej stawki finansowania w wysokości 10 dodatkowych punktów procentowych odnośnie do każdego z następujących kryteriów:
 - a) w przypadku gdy wnioskodawcy wykażą wkład w tworzenie nowej współpracy transgranicznej między podmiotami prawnymi mającymi siedzibę w państwach członkowskich lub państwach stowarzyszonych, zgodnie z art. 10 ust. 4;
 - b) w przypadku gdy wnioskodawcy zobowiążą się do priorytetowego traktowania przez czas trwania działania zleceń wynikających ze wspólnego zamówienia dotyczącego odnośnych produktów obronnych udzielanego przez co najmniej trzy państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone lub z zamówienia na odnośne produkty obronne udzielanego przez co najmniej jedno państwo członkowskie, które jest realizowane na potrzeby transferu nabywanych odnośnych produktów obronnych na Ukrainę. Zobowiązanie to musi dotyczyć

wszystkich zamówień wszelkich produktów bezpośrednio lub pośrednio korzystających ze wsparcia w ramach tego instrumentu.

Na zasadzie odstępstwa wsparcie z instrumentu może pokrywać do 100 % kosztów kwalifikowalnych działalności, o której mowa w art. 8 ust. 3 lit. f).

3. Odbiorcy wykazują, że koszty działania, które nie są objęte wsparciem Unii, zostaną pokryte z innych źródeł finansowania.

Artykuł 10

Kwalifikujące się podmioty

1. Odbiorcy uczestniczący w działaniu muszą być podmiotami prawnymi, publicznymi lub prywatnymi, mającymi siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym.
2. Infrastruktura, obiekty, aktywa i zasoby odbiorców uczestniczących w danym działaniu, które są wykorzystywane do celów działania wspieranego z instrumentu, muszą być zlokalizowane na terytorium państwa członkowskiego lub państwa stowarzyszonego w całym okresie realizacji danego działania, a ich zarządcze struktury wykonawcze muszą mieć siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym.
3. Przedsiębiorstwo mające siedzibę w Unii lub w państwie stowarzyszonym i kontrolowane przez niestowarzyszone państwo trzecie lub podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego kwalifikuje się do bycia odbiorcą uczestniczącym w działaniu wspieranym z instrumentu wyłącznie wówczas, gdy gwarancje zatwierdzone przez państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, w którym przedsiębiorstwo ma siedzibę, udostępnione Komisji zgodnie z procedurami krajowymi, zapewniają, aby udział takiego przedsiębiorstwa w danym działaniu nie naruszał interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, ustanowionych w ramach WPZiB zgodnie z tytułem V TUE, ani celów określonych w art. 4 niniejszego rozporządzenia. W szczególności gwarancje muszą potwierdzać, że na użytek działania istnieją środki zapewniające, by:
 - a) odbiorca był w stanie przeprowadzić działanie i dostarczyć wyniki bez żadnych ograniczeń dotyczących jego infrastruktury, obiektów, aktywów, zasobów, własności intelektualnej lub wiedzy fachowej, jakie są potrzebne do celów działania, bądź podważających jego możliwości i standardy niezbędne do przeprowadzenia działania;
 - b) produkty wytwarzane przez przedsiębiorstwa, które skorzystały ze wsparcia finansowego z instrumentu, nie podlegały ograniczeniu ze strony niestowarzyszonego państwa trzeciego ani podmiotu z niestowarzyszonego państwa trzeciego; oraz
 - c) niestowarzyszone państwo trzecie ani podmioty z niestowarzyszonego państwa trzeciego nie miały dostępu do informacji wrażliwych i niejawnych, związanych z tym działaniem, oraz aby pracownicy lub inne osoby uczestniczące w działaniu posiadali krajowe poświadczenie bezpieczeństwa wydane odpowiednio przez państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone.
4. Jeżeli państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, w którym dane przedsiębiorstwo ma siedzibę, uznają to za stosowne, można udzielić dodatkowych gwarancji.

5. Komisja informuje komitet, o którym mowa w art. 22, o każdym przedsiębiorstwie uznanym za kwalifikujące się zgodnie z ust. 3.

Artykuł 11

Kryteria wyboru

Każdy wniosek jest oceniany na podstawie co najmniej jednego z poniższych kryteriów mierzących wkład odpowiednich działań we wzmocnienie przemysłu mające służyć zwiększeniu efektywności i ogólnej konkurencyjności EDTIB w odniesieniu do odnośnych produktów obronnych:

- 1) podniesienie zdolności produkcyjnej w Unii: wkład działania, w odniesieniu do odnośnych produktów obronnych, na rzecz przyrostu, zwiększenia lub rezerwacji zdolności produkcyjnych, ich modernizacji bądź przekwalifikowania i podniesienia kwalifikacji odpowiedniej siły roboczej;
- 2) skrócenie czasu realizacji dostaw: wkład działania w terminowe zaspokojenie zapotrzebowania wyrażonego w drodze zamówień publicznych w postaci skróconych czasów realizacji dostaw, w tym poprzez mechanizmy zmiany priorytetów w realizacji zleceń;
- 3) wyeliminowanie wąskich gardeł związanych z zaopatrzeniem i produkcją: wkład działania w sprawną identyfikację oraz szybkie i trwałe wyeliminowanie wszelkich wąskich gardeł związanych z zaopatrzeniem (surowce i wszelkie inne materiały wejściowe) lub produkcją (zdolności wytwórcze);
- 4) odporność dzięki współpracy transgranicznej: wkład działania w rozwój i uruchomienie współpracy transgranicznej między przedsiębiorstwami mającymi siedzibę w różnych państwach członkowskich lub państwach stowarzyszonych, obejmującej w szczególności, w istotnym stopniu, MŚP lub spółki o średniej kapitalizacji jako odbiorców, podwykonawców lub inne przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw;
- 5) wykazanie przez wnioskodawców związku między działaniem a nowo złożonymi zleceniami wynikającymi ze wspólnego zamówienia dotyczącego odnośnych produktów obronnych udzielanego przez co najmniej trzy państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone, zwłaszcza gdy jest ono realizowane w ramach UE;
- 6) jakość planu realizacji działania, w tym pod względem jego procesów i monitorowania.

Artykuł 12

Program prac

1. Instrument jest wdrażany poprzez jeden program prac, o którym mowa w art. 110 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.
2. Komisja przyjmuje program prac, o którym mowa w ust. 1, w drodze aktu wykonawczego. Akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 22 ust. 3.
3. W programie prac określa się priorytety finansowania zgodnie z mapą, o której mowa w art. 13 ust. 1, oraz z uwzględnieniem prac Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności.

ROZDZIAŁ III

IDENTYFIKACJA I MAPOWANIE

Artykuł 13

Identyfikacja potrzeb, mapowanie i monitorowanie zdolności

1. Komisja, w oparciu o współpracę z ESDZ i EDA w ramach Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności, tworzy i prowadzi mapę odpowiednich przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii, które działają w ramach łańcuchów dostaw odnośnych produktów obronnych, z uwzględnieniem m.in. rodzaju i specyfikacji produkowanych odnośnych produktów obronnych, ich odpowiednich zdolności produkcyjnych oraz ich pozycji w łańcuchu dostaw.

Na podstawie tej mapy Komisja, w ścisłej współpracy ze wskazanymi przedsiębiorstwami, stale monitoruje ich zdolności produkcyjne i łańcuchy dostaw oraz ocenia ich ogólną zdolność do reagowania na oczekiwane zmiany popytu na rynku.
2. Komisja przedstawia komitetowi, o którym mowa w art. 22, oraz regularnie omawia z nim wyniki mapowania lub jego aktualizacji i monitorowania łańcuchów dostaw oraz swoją ocenę ogólnej zdolności zidentyfikowanych przedsiębiorstw do reagowania na oczekiwane zmiany popytu na rynku. Komisja uwzględni przy tym prace prowadzone w kontekście regularnych spotkań krajowych dyrektorów ds. uzbrojenia z Grupą Zadaniową ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności.
3. Na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie z ust. 1 oraz z należyтым uwzględnieniem dyskusji przeprowadzonej zgodnie z ust. 2, Komisja sporządza i regularnie aktualizuje, w drodze aktów wykonawczych, wykaz deficytowych produktów obronnych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 22 ust. 3. W należycie uzasadnionych, szczególnie pilnych przypadkach związanych z kryzysem dostaw Komisja przyjmuje zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 4, akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie.
4. W porozumieniu z państwem członkowskim, w którym przedsiębiorstwa dostarczające deficytowe produkty obronne mają siedzibę, Komisja może zażądać od tych przedsiębiorstw i w odniesieniu do tych produktów, przekazania, w terminie pięciu dni roboczych, szczegółowych informacji na temat:
 - a) całkowitej zdolności produkcyjnej w zakresie odnośnych deficytowych produktów obronnych;
 - b) aktualnych i oczekiwanych zmian w poziomach zapasów takich produktów;
 - c) wszelkich istniejących harmonogramów oczekiwanej produkcji na kolejne trzy miesiące dla każdego zakładu produkcyjnego znajdującego się w Unii lub w innym miejscu;
 - d) wszelkich dodatkowych informacji istotnych dla zapewnienia terminowej dostępności deficytowych produktów obronnych.

5. Bez uszczerbku dla interesów bezpieczeństwa narodowego państwa członkowskie przekazują Komisji, w stosownych przypadkach, dodatkowe informacje niezbędne do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia.
6. Bez uszczerbku dla interesów bezpieczeństwa narodowego i ochrony poufnych informacji handlowych wynikających z umów zawartych przez państwa członkowskie, w przypadku gdy dane państwo członkowskie zamierza przyjąć na szczeblu krajowym środki dotyczące zamówienia, zakupu lub wytworzenia deficytowych produktów obronnych, wymienionych w wykazie, o którym mowa w ust. 3, informuje o tym Komisję w odpowiednim czasie.

ROZDZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW

Artykuł 14

Zlecenia priorytetowe

1. W przypadku gdy co najmniej trzy państwa członkowskie, które zawarły lub rozważają zawarcie umowy w sprawie wspólnego zamówienia dotyczącego odnośnych produktów obronnych lub gdy państwo członkowskie, które udzieliło zamówienia lub zamierza udzielić zamówienia na potrzeby transferu nabywanych produktów obronnych na Ukrainę, napotyka poważne trudności w związku ze złożeniem zlecenia lub realizacją umowy ze względu na niedobory lub poważne ryzyko wystąpienia niedoborów deficytowych produktów obronnych, a trudności te mogą zagrażać bezpieczeństwu Unii i jej państw członkowskich, państwa te mogą zwrócić się do Komisji o zażądanie od danego przedsiębiorstwa akceptacji lub priorytetowego potraktowania zlecenia dotyczącego deficytowych produktów obronnych („zlecenie priorytetowe”), zgodnie z art. 13 ust. 3.
2. Na taki wniosek Komisja może, po konsultacji z państwem członkowskim siedziby danego przedsiębiorstwa i za jego zgodą, powiadomić to przedsiębiorstwo o zamiarze nałożenia statusu zlecenia priorytetowego.

Powiadomienie o zamiarze zawiera informacje o jego podstawie prawnej, określa produkt, specyfikacje i ilości, których dotyczy, a także harmonogram i termin jego wykonania, a także wskazuje powody uzasadniające zastosowanie procedury zlecenia priorytetowego.

Przedsiębiorstwo udziela Komisji odpowiedzi w terminie pięciu dni roboczych od momentu powiadomienia o zamiarze i stwierdza, czy może zaakceptować przedmiotowy wniosek. Jeżeli wymaga tego pilny charakter sytuacji, Komisja może, podając uzasadnienie takiej pilności, skrócić termin udzielenia odpowiedzi przez przedsiębiorstwo.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo odrzuca wniosek, przekazuje Komisji szczegółowe wyjaśnienie uzasadnienia, na które powołano się w celu odrzucenia przedmiotowego wniosku.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo akceptuje wniosek, zlecenie uznaje się za zaakceptowane według warunków określonych we wniosku Komisji zgodnie z ust. 1, a zobowiązanie staje się prawnie wiążące.

3. W przypadku gdy powiadomione przedsiębiorstwo odrzuca wniosek, zlecenie uznaje się za odrzucone. Z należyтым uwzględnieniem uzasadnienia, na które powołuje się przedsiębiorstwo, Komisja może, w porozumieniu z państwem członkowskim, w którym dane przedsiębiorstwo ma siedzibę:
- a) wstrzymać się od realizacji wniosku;
 - b) przyjąć akt wykonawczy zobowiązujący odnośne przedsiębiorstwo do akceptacji lub wykonania zlecenia priorytetowego po uczciwej i rozsądnej cenie.
4. Komisja uwzględnia zastrzeżenia zgłoszone przez przedsiębiorstwo zgodnie z ust. 2 i podaje powody, dla których, zgodnie z zasadą proporcjonalności i prawami podstawowymi przysługującymi przedsiębiorstwu na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, konieczne było przyjęcie aktu w świetle okoliczności opisanych w ust. 1.
- Komisja określa w akcie wykonawczym podstawę prawną zlecenia priorytetowego, ustala termin jego wykonania oraz określa produkt, specyfikację, wielkość i wszelkie inne parametry, których należy przestrzegać. Komisja określa również kary przewidziane w art. 15 za niewywiązanie się z realizacji przedmiotowego obowiązku.
5. W przypadku gdy przedsiębiorstwo zaakceptowało wniosek Komisji zgodnie z ust. 2 lub jeżeli Komisja przyjęła akt wykonawczy na podstawie ust. 3, zlecenie priorytetowe:
- a) jest składane po uczciwej i rozsądnej cenie;
 - b) ma pierwszeństwo przed jakimkolwiek zobowiązaniem do wykonania świadczenia wynikającym z prawa prywatnego lub publicznego.
6. W przypadku gdy przedsiębiorstwo zgodziło się na wniosek Komisji zgodnie z ust. 2 lub jeżeli Komisja przyjęła akt wykonawczy na podstawie ust. 3, przedsiębiorstwo może zwrócić się do Komisji o dokonanie weryfikacji zlecenia priorytetowego, jeżeli uważa to za należycie uzasadnione, powołując się na jeden z następujących względów:
- a) jeżeli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zrealizować zlecenia priorytetowego z powodu niewystarczających możliwości produkcyjnych lub zdolności produkcyjnych, nawet przy preferencyjnym potraktowaniu zlecenia;
 - b) jeżeli przyjęcie zlecenia stanowiłoby nadmierne obciążenie ekonomiczne i powodowałoby szczególne trudności dla przedsiębiorstwa.
- Przedsiębiorstwo dostarcza wszelkich istotnych i uzasadnionych informacji, aby umożliwić Komisji ocenę zasadności zgłoszonych zastrzeżeń.
- Na podstawie analizy względów i dowodów przedstawionych przez przedsiębiorstwo Komisja może, po konsultacji z zainteresowanym państwem członkowskim, zmienić swój akt wykonawczy w celu częściowego lub całkowitego zwolnienia odnośnego przedsiębiorstwa z obowiązków wynikających z ust. 2.
7. Do celów niniejszego rozporządzenia transfery deficytowych produktów obronnych objętych zleceniem priorytetowym nie mogą być uznawane za wrażliwe w rozumieniu art. 4 ust. 8 dyrektywy 2009/43/WE.

8. W przypadku gdy przedsiębiorstwo mające siedzibę w Unii jest objęte środkiem państwa trzeciego, który obejmuje zlecenie priorytetowe, informuje o tym Komisję. Komisja informuje następnie Komitet o istnieniu takich środków.
9. W przypadku gdy przedsiębiorstwo zaakceptuje zlecenie priorytetowe lub zostanie zobowiązane do akceptacji i priorytetowego potraktowania takiego zlecenia zgodnie z ust. 2 lub 3, jest ono zabezpieczone przed wszelką odpowiedzialnością umowną lub pozaumowną w związku z wypełnianiem zleceń priorytetowych. Odpowiedzialność wyłącza się tylko w takim zakresie, w jakim naruszenie zobowiązań umownych było konieczne do wywiązania się z zobowiązania do priorytetowego traktowania.
10. Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający praktyczne i operacyjne ustalenia dotyczące funkcjonowania zleceń priorytetowych.
11. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 3 i 10, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 22 ust. 3. W należycie uzasadnionych, szczególnie pilnych przypadkach związanych z kryzysem dostaw Komisja przyjmuje zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 4, akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie.

Artykuł 15

Kary

1. W przypadku gdy przedsiębiorstwo umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania nie wywiązuje się z obowiązku priorytetowego potraktowania zleceń priorytetowych zgodnie z art. 14, Komisja może w drodze decyzji, jeżeli zostanie to uznane za konieczne i proporcjonalne, nakładać okresowe kary pieniężne.
2. Okresowe kary pieniężne nie mogą przekraczać 1,5 % średniego rocznego obrotu w poprzednim roku obrachunkowym za każdy dzień roboczy niewypełnienia danego obowiązku i naliczane są od dnia wskazanego w decyzji.
3. Przy ustalaniu kwoty okresowej kary pieniężnej bierze się pod uwagę charakter, wagę i czas trwania naruszenia z należytym uwzględnieniem zasad proporcjonalności i adekwatności.
4. W przypadku gdy przedsiębiorstwo dopełniło obowiązku, w odniesieniu do którego nałożono okresową karę pieniężną w celu wyegzekwowania jego spełnienia, Komisja może ustalić ostateczną wysokość okresowej kary pieniężnej na poziomie niższym niż ten, który wynikałby z pierwotnej decyzji.
5. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma nieograniczone prawo orzekania w zakresie kontroli decyzji, na mocy których Komisja nałożyła grzywnę lub okresową karę pieniężną. Może on uchylić, obniżyć lub podwyższyć nałożoną grzywnę lub okresową karę pieniężną.
6. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym popełniono naruszenie. W przypadku ciągłych lub powtarzających się naruszeń bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się jednak od dnia zaniechania naruszenia. Wszelkie działania podjęte przez Komisję lub właściwe organy państw członkowskich w celu zapewnienia zgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia przerywają bieg terminu przedawnienia. Każde przerwanie powoduje, że termin przedawnienia zaczyna biec od początku. Termin przedawnienia upływa jednak najpóźniej w dniu, w którym upłynął okres dwukrotnie przekraczający długość terminu przedawnienia bez nałożenia przez Komisję okresowej kary pieniężnej. Termin ten przedłuża się

o okres, na który bieg terminu przedawnienia został zawieszony w związku z tym, że decyzja Komisji jest przedmiotem postępowania toczącego się przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

7. Uprawnienia Komisji do wykonania decyzji wydanych na podstawie niniejszego artykułu podlegają terminowi przedawnienia wynoszącemu trzy lata. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się w dniu, w którym decyzja stała się ostateczna. Bieg terminu przedawnienia dotyczącego egzekwowania okresowych kar pieniężnych zostaje przerwany: a) przez powiadomienie o decyzji o zmianie pierwotnej kwoty okresowej kary pieniężnej lub o decyzji o odmowie zastosowania takiej zmiany; b) przez działanie Komisji lub państwa członkowskiego działającego na wniosek Komisji, mające na celu wyegzekwowanie zapłaty grzywny lub okresowej kary pieniężnej. Każde przerwanie powoduje, że termin przedawnienia zaczyna biec od początku. Bieg terminu przedawnienia dotyczącego egzekwowania okresowych kar pieniężnych ulega zawieszeniu: a) do upływu terminu przyznanego na zapłatę; b) na czas zawieszenia egzekucji płatności na podstawie postanowienia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Artykuł 16

Prawo do bycia wysłuchanym w związku z nakładaniem grzywien lub okresowych kar pieniężnych

1. Przed przyjęciem decyzji na podstawie art. 15 Komisja zapewnia odnośnemu przedsiębiorstwu możliwość bycia wysłuchanym w kwestii: a) wstępnych ustaleń Komisji, w tym w każdej kwestii, w której Komisja przedstawiła zarzuty; b) środków, które Komisja może zamierzać wprowadzić w świetle wstępnych ustaleń zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu.
2. Dane przedsiębiorstwa mogą przedstawić swoje uwagi do wstępnych ustaleń Komisji w terminie wyznaczonym przez Komisję we wstępnych ustaleniach, który nie może być krótszy niż 14 dni roboczych.
3. Podstawą decyzji wydanej przez Komisję mogą być wyłącznie zarzuty, co do których dane przedsiębiorstwa mogły się wypowiedzieć.
4. W toku postępowania w pełni respektuje się prawo danego przedsiębiorstwa do obrony. Przedsiębiorstwo ma prawo dostępu do akt Komisji na warunkach wynegocjowanego ujawnienia, z zastrzeżeniem prawnie uzasadnionego interesu przedsiębiorstw w zakresie ochrony ich tajemnic handlowych. Prawo dostępu do akt nie obejmuje informacji poufnych i dokumentów wewnętrznych Komisji ani organów państw członkowskich. W szczególności prawo dostępu nie obejmuje korespondencji między Komisją a organami państw członkowskich. Żaden przepis niniejszego ustępu nie uniemożliwia Komisji ujawnienia i wykorzystania informacji koniecznych do udowodnienia naruszenia.

Artykuł 17

Przyspieszenie procesu wydawania zezwoleń w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostawy odnośnych produktów obronnych

1. Państwa członkowskie zapewniają sprawne i terminowe rozpatrywanie wniosków administracyjnych związanych z planowaniem, budową i eksploatacją zakładów produkcyjnych, transferem nakładów wewnątrz UE, a także z kwalifikacją

i certyfikacją produktów końcowych. W tym celu wszystkie zainteresowane organy krajowe zapewniają, aby wnioski te były rozpatrywane najszybciej jak to możliwe z prawnego punktu widzenia.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w procesie planowania i wydawania zezwoleń budowa i eksploatacja zakładów i instalacji do produkcji odnośnych produktów obronnych była traktowana w sposób priorytetowy przy wyważaniu interesów prawnych w danym przypadku.

Artykuł 18

Ciągłość produkcji odnośnych produktów obronnych

1. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zastosowaniu odstępstw przewidzianych w art. 17 ust. 3 dyrektywy 2003/88/WE lub zachęcać firmy prowadzące działalność w dziedzinie odnośnych produktów obronnych do zastosowania tych odstępstw, aby umożliwić rozszerzenie pracy w systemie zmianowym, a tym samym ułatwić ciągłość produkcji w dziedzinie odnośnych produktów obronnych, jeżeli uznają to za konieczne do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia.
2. W tym celu i w przypadku gdy wymagane jest uprzednie zezwolenie, wszystkie zainteresowane organy krajowe zapewniają, aby wnioski o zastosowanie takich odstępstw przedkładane przez firmy prowadzące działalność w dziedzinie odnośnych produktów obronnych były rozpatrywane najszybciej jak to możliwe z prawnego punktu widzenia.

Artykuł 19

Ułatwianie wspólnych zamówień podczas bieżącego kryzysu dostaw amunicji

1. W przypadku gdy co najmniej trzy państwa członkowskie zawrą umowę w sprawie wspólnego zamawiania odnośnych produktów obronnych i gdy nadzwyczajna pilna konieczność wynikająca z bieżącego kryzysu będącego następstwem rosyjskiej agresji na Ukrainę uniemożliwia zastosowanie którejkolwiek z procedur przewidzianych w dyrektywie 2009/81/WE na potrzeby zawarcia umowy ramowej, stosowane mogą być poniższe przepisy.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2009/81/WE instytucja zamawiająca może zmodyfikować istniejącą umowę ramową, która została zawarta w drodze jednej z procedur przewidzianych w art. 21 dyrektywy 2009/81/WE, tak aby jej przepisy mogły mieć zastosowanie do instytucji/podmiotów zamawiających, które nie były pierwotnie stronami umowy ramowej.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy 2009/81/WE instytucja zamawiająca może dokonać istotnych zmian w ilościach określonych w istniejącej umowie ramowej, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne do zastosowania ust. 2. W przypadku gdy ilości określone w istniejącej umowie ramowej ulegają istotnej modyfikacji zgodnie z niniejszym ustępem, instytucja zamawiająca otwiera możliwość, w drodze ogłoszenia *ad hoc* publikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, przystąpienia do umowy ramowej każdemu wykonawcy, który spełnia warunki pierwotnie określone w tej umowie.

4. Zasada niedyskryminacji ma zastosowanie do umów ramowych, o których mowa w ust. 2 i 3, w odniesieniu do dodatkowych ilości, w szczególności między instytucjami zamawiającymi państw członkowskich, o których mowa w ust. 1.
5. Instytucje zamawiające, które wprowadziły do umowy w sprawie zamówienia modyfikacje w przypadkach określonych w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, publikują w związku z tym stosowne ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Tego rodzaju ogłoszenie publikuje się zgodnie z art. 32 dyrektywy 2009/81/WE.
6. Instytucje/podmioty zamawiające nie mogą stosować niniejszego artykułu w sposób nieodpowiedni ani też w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.
7. Modyfikacji wprowadzanych w umowach ramowych, o których mowa w niniejszym artykule, nie można dokonywać po dniu 30 czerwca 2025 r.

Artykuł 20

Ułatwianie wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/43/WE transfer poniższych produktów związanych z obronnością między państwami członkowskimi nie podlega wymogowi uzyskania uprzedniego zezwolenia:
 - a) amunicja i zapalniki oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, wymienione w kategorii trzeciej w załączniku do dyrektywy 2009/43/WE (kategoria trzecia w wykazie uzbrojenia UE – ML3);
 - b) pociski i związane z nimi wyposażenie i akcesoria oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, wymienione w kategorii czwartej w załączniku do dyrektywy 2009/43/WE (kategoria czwarta w wykazie uzbrojenia UE – ML4).
2. Każdy transfer przeprowadzany zgodnie z odstępstwem określonym w ust. 1 musi zostać zgłoszony, tytułem informacji, państwu członkowskiemu pochodzenia.
3. Niniejszy artykuł nie narusza swobody decyzji państw członkowskich w zakresie polityki eksportowej produktów związanych z obronnością objętych przepisami ust. 1.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO DOSTĘPU DO FINANSOWANIA

Artykuł 21

Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności

1. Można ustanowić instrument łączony pod nazwą „Fundusz na rzecz Zwiększania Zdolności”, oferujący rozwiązania dłużne, na potrzeby lewarowania, ograniczenia ryzyka i przyspieszenia inwestycji niezbędnych do podniesienia zdolności produkcyjnych.
2. Cele szczegółowe Funduszu na rzecz Zwiększania Zdolności są następujące:

- a) zwiększenie efektu dźwigni wydatków z budżetu Unii i osiągnięcie większego efektu mnożnikowego pod względem pozyskania finansowania z sektora prywatnego;
- b) zapewnienie wsparcia przedsiębiorstwom napotykaającym trudności w uzyskaniu dostępu do finansowania, a także uwzględnienie potrzeby wzmocnienia odporności przemysłu obronnego Unii;
- c) przyspieszenie inwestycji w dziedzinie produkcji odnośnych produktów obronnych oraz pozyskanie finansowania zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego, przy jednoczesnym zwiększeniu bezpieczeństwa dostaw w całym łańcuchu wartości przemysłu obronnego Unii;
- d) poprawa dostępu do finansowania inwestycji związanych z działaniami opisanymi w art. 8 ust. 3 lit. a)–e).

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 22

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. Europejska Agencja Obrony jest zapraszana do przedstawiania komitetowi swoich opinii i wiedzy fachowej jako obserwator. Europejska Służba Działań Zewnętrznych jest również zapraszana do uczestniczenia w pracach komitetu.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 23

Bezpieczeństwo informacji

1. Komisja chroni informacje niejawne otrzymane w związku z wdrażaniem niniejszego rozporządzenia zgodnie z przepisami bezpieczeństwa określonymi w decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/444²¹.
2. Komisja wykorzystuje istniejące zabezpieczone systemy wymiany lub tworzy nowe tego rodzaju systemy w celu ułatwienia wymiany informacji wrażliwych i informacji niejawnych między Komisją, wysokim przedstawicielem, Europejską Agencją Obrony i państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, z podmiotami prawnymi objętymi środkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. System uwzględnia krajowe przepisy państw członkowskich dotyczące bezpieczeństwa.

²¹ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

Artykuł 24

Poufność i przetwarzanie informacji

1. Informacje otrzymane w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie do celu, w którym o nie wystąpiono.
2. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej oraz innych informacji wrażliwych i niejawnych, otrzymanych i wygenerowanych w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym w odniesieniu do zaleceń i środków, które należy zastosować, zgodnie z prawem Unii i odpowiednimi przepisami prawa krajowego.
3. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, by klauzule tajności informacji niejawnych dostarczanych lub wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie były obniżane ani znoszone bez uprzedniej pisemnej zgody wytwórcy.
4. Komisja nie udostępnia żadnych informacji w sposób, który może prowadzić do identyfikacji indywidualnego podmiotu gospodarczego, jeśli udostępnienie informacji skutkuje potencjalną szkodą handlową lub nadszarpnięciem reputacji tego podmiotu lub ujawnieniem jakiegokolwiek tajemnicy przedsiębiorstwa.

Artykuł 25

Ochrona danych osobowych

1. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących przetwarzania przez nie danych osobowych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679²² i dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²³ oraz dla obowiązków Komisji i, w stosownych przypadkach, innych instytucji i organów Unii dotyczących przetwarzania przez nie danych osobowych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725²⁴ podczas wykonywania ich zadań.
2. Nie przetwarza i nie przekazuje się danych osobowych, z wyjątkiem przypadków, w których jest to ściśle konieczne do celów niniejszego rozporządzenia. W takich przypadkach zastosowanie mają odpowiednio warunki określone w rozporządzeniu (UE) 2016/679 i rozporządzeniu (UE) 2018/1725.
3. Jeżeli przetwarzanie danych osobowych nie jest ściśle konieczne do wdrażania mechanizmów ustanowionych niniejszym rozporządzeniem, dane osobowe anonimizuje się w sposób uniemożliwiający identyfikację osoby, której dane dotyczą.

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

²³ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

Artykuł 26

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Unii zgodnie z art. 287 TFUE.

Artykuł 27

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo stowarzyszone uczestniczy w instrumencie na podstawie decyzji przyjętej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przyznaje ono właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF i Trybunałowi Obrachunkowemu prawa i dostęp niezbędne do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawo do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013.

Artykuł 28

Informacje, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne dotyczące instrumentu oraz realizowanych w jego ramach działań i jego rezultatów.
3. Zasoby finansowe przydzielone na Fundusz mają przyczynić się również do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z celami, o których mowa w art. 4.
4. Zasoby finansowe przydzielone na Fundusz mogą również przyczynić się do organizacji działań w zakresie upowszechniania, imprez ułatwiających nawiązywanie kontaktów i działalności mającej na celu podnoszenie świadomości, w szczególności mającej na celu otwarcie łańcuchów dostaw w celu wsparcia transgranicznego uczestnictwa MŚP.

Artykuł 29

Ocena

1. Nie później niż do dnia 30 czerwca 2024 r., Komisja sporządza sprawozdanie oceniające wdrożenie środków określonych w niniejszym rozporządzeniu i ich wyniki, a także możliwość przedłużenia ich stosowania i zapewnienia ich finansowania, w szczególności pod kątem rozwoju sytuacji w zakresie bezpieczeństwa. Sprawozdanie z oceny opiera się na konsultacjach z państwami członkowskimi i kluczowymi zainteresowanymi stronami i jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

2. Biorąc pod uwagę sprawozdanie z oceny, Komisja może przedłożyć wnioski dotyczące wszelkich odpowiednich zmian niniejszego rozporządzenia, w szczególności w celu dalszego przeciwdziałania wszelkim utrzymującym się zagrożeniom w odniesieniu do dostaw odnośnych produktów obronnych.

Artykuł 30

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 30 czerwca 2025 r. Nie ma to wpływu na kontynuację bądź modyfikację działań zainicjowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, na jakiegokolwiek działania niezbędne do ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej ani na powierzone Komisji uprawnienia do nakładania kar zgodnie z art. 15.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

- 1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY**
 - 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy**
 - 1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa**
 - 1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:**
 - 1.4. Cel(e)**
 - 1.4.1. *Cel(e) ogólny(e)*
 - 1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*
 - 1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*
 - 1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*
 - 1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy**
 - 1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*
 - 1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*
 - 1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*
 - 1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*
 - 1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*
 - 1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy**
 - 1.7. Planowane metody wykonania budżetu**
- 2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA**
 - 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości**
 - 2.2. System zarządzania i kontroli**
 - 2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*
 - 2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*
 - 2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*
 - 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**
- 3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY**

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ**
- 3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki**
 - 3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne*
 - 3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych*
 - 3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne*
 - 3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie*
 - 3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody**

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia aktu o wspieraniu produkcji amunicji.

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Unijna polityka przemysłowa w dziedzinie obronności

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☒ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego²⁵

☐ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

W akcie ustanawia się zestaw środków mających na celu pilne wzmocnienie zdolności reagowania i zdolności europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) do zapewnienia terminowej dostępności i dostaw amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków (zwanymi dalej „odnośnymi produktami obronnymi”), w szczególności poprzez:

- Instrument wsparcia finansowego przedsiębiorstw sektora obronnego wytwarzających odnośne produkty obronne w całym łańcuchu wartości.

- Mapowanie i stałe monitorowanie odnośnych produktów obronnych, ich komponentów i najważniejszych materiałów w celu zidentyfikowania deficytowych produktów obronnych.

- Mechanizmy, zasady i tymczasowe przepisy ułatwiające państwom członkowskim dostępność odnośnych produktów obronnych.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

Nie dotyczy

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Oczekiwane wyniki: Instrument przyczyni się do wzmocnienia europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB), ułatwi jej dostosowanie do zachodzących zmian strukturalnych na rynku, a tym samym przyczyni się do terminowej dostępności i dostaw amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków (odnośnych produktów obronnych). W Unii istnieją zdolności

²⁵

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

produkcyjne w zakresie amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz pocisków. Zdolności produkcyjne zostały jednak dostosowane do czasu pokoju, przy umiarkowanym popycie, co skutkowało minimalnym poziomem zapasów i dywersyfikacją dostawców na całym świecie w celu obniżenia kosztów, co spowodowało uzależnienie unijnego sektora obronnego. W związku z tym obecne zdolności produkcyjne oraz istniejące łańcuchy dostaw i wartości nie pozwalają na bezpieczną i terminową dostawę produktów obronnych w celu zaspokojenia potrzeb państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i dalszego wspierania ukraińskich potrzeb. Wkład finansowy UE powinien przyczynić się do odblokowania szeregu działań, które należy pilnie podjąć, aby zapewnić terminową dostępność i dostawy odnośnych produktów obronnych dla państw członkowskich. Produkcja europejska odbywa się już prawie na maksymalnym poziomie w związku ze zleceniami z państw członkowskich lub państw trzecich, co powoduje gwałtowny wzrost cen. Potrzebne są zatem dodatkowe środki polityki przemysłowej UE, zgodnie z art. 173 ust. 3, aby wesprzeć przemysł UE w zwiększaniu produkcji, skracaniu czasu realizacji dostaw oraz eliminowaniu potencjalnych wąskich gardeł, które mogłyby opóźnić lub utrudnić dostawy i produkcję odnośnych produktów obronnych.

Oczekiwane skutki:

Wkład Unii w wysokości 500 mln EUR stanowiłby odpowiednią zachętę dla podmiotów gospodarczych zaangażowanych w wytwarzanie odnośnych produktów obronnych do rozpoczęcia wprowadzania środków w celu zwiększenia zdolności produkcyjnych lub ułatwienia inwestycji w całym łańcuchu dostaw. Przyczyni się to do skrócenia czasu realizacji produkcji odnośnych produktów obronnych, a jednocześnie ułatwi inwestycje umożliwiające przemysłowi większą i szybszą produkcję. Będzie również wspierać współpracę przemysłową i koordynację pozyskiwania surowców.

W rezultacie instrument ten przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności europejskiego przemysłu obronnego zaangażowanego w wytwarzanie tych produktów. W perspektywie średnio- i długoterminowej oczekuje się, że dodatkowe inwestycje w EDTIB przyniosą korzyści w zakresie tworzenia miejsc pracy i umiejętności oraz zwiększą bezpieczeństwo dostaw.

1.4.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Biorąc pod uwagę krótki okres realizacji, wyniki i wpływ instrumentu będą oceniane w ramach oceny retrospektywnej na koniec realizacji programu.

Komisja zapewni, aby podmiot, któremu powierzona zostanie realizacja programu, stosował wskaźniki niezbędne do monitorowania realizacji programu. Będą one obejmować:

- zwiększenie zdolności produkcyjnych w zakresie odnośnych produktów obronnych w UE
- skrócenie czasu realizacji produkcji
- liczbę podmiotów gospodarczych otrzymujących ułatwiony dostęp do finansowania
- liczbę nowych form współpracy transgranicznej z przedsiębiorstwami mającymi siedzibę w innym państwie członkowskim lub w państwach stowarzyszonych

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Rozporządzenie będzie wdrażane poprzez zarządzanie bezpośrednie. Komisja będzie musiała dysponować personelem złożonym z odpowiednich ekspertów w celu skutecznego monitorowania wdrażania.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Jak podkreślono we wspólnym komunikacie w sprawie analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalszych działań (JOIN(2022) 24 final), dziesięciolecie niedoinwestowania powodują luki w zdolnościach obronnych dostępnych dla sił zbrojnych państw członkowskich UE, a także luki przemysłowe w Unii. Fragmentacja popytu doprowadziła również do powstania krajowych silosów przemysłowych i odpowiadającej im dużej liczby systemów obronnych tego samego rodzaju, które często nie są interoperacyjne. Obecna sytuacja na rynku obronnym, charakteryzuje się wzrostem zagrożenia bezpieczeństwa, państwa członkowskie szybko zwiększają swoje budżety obronne i dążą do realizowania zakupów podobnego wyposażenia. Prowadzi to do popytu na amunicję ziemia-ziemia i amunicję artyleryjską oraz pociski, który przekracza zdolności produkcyjne EDTIB w odniesieniu do takich produktów, obecnie dostosowane do czasu pokoju. W tym kontekście potrzebne są poważne inwestycje, w przypadku których przedsiębiorstwa sektora obronnego, które zwykle nie angażują się w znaczne inwestycje przemysłowe finansowane ze środków własnych, będą potrzebowały zmniejszania ryzyka finansowego, a także wsparcia regulacyjnego w celu usunięcia istniejących wąskich gardeł, takich jak dostęp do wykwalifikowanych pracowników i surowców. Interwencja Unii polegająca na zmniejszeniu ryzyka inwestycji przemysłowych poprzez dotacje umożliwi szybsze dostosowanie się do zachodzących zmian strukturalnych na rynku. Proponowane środki przyczynią się również do zwiększenia odporności EDTIB poprzez transgraniczne partnerstwa przemysłowe i współpracę odpowiednich przedsiębiorstw w ramach wspólnych wysiłków branżowych w celu uniknięcia pogłębiającej się fragmentacji łańcuchów dostaw.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Nie dotyczy

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Instrument uzupełni planowane instrumenty UE, takie jak akt na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia, oraz istniejące programy UE, takie jak Europejski Fundusz Obronny, a także unijne inicjatywy obronne, takie jak stała współpraca strukturalna (PESCO) lub Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony. Będzie on również źródłem synergii z innymi programami UE.

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Nie dotyczy

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☒ Ograniczony czas trwania

- ☒ okres trwania od 2023 r. do 30.06.2025 r.
- ☒ Okres trwania wpływu finansowego: od 2023 r. do 2024 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2023 r. do 2028 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane tryby zarządzania²⁶

☒ Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☐ przez agencje wykonawcze

☐ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☒ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

Uwagi

Instrument jest wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym, a w odniesieniu do zarządzania Funduszem na rzecz Zwiększania Zdolności, o którym mowa w art. 21, wdrażanie może być realizowane w ramach zarządzania pośredniego z udziałem podmiotów, o których mowa w art. 61 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

²⁶

Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Zgodnie z art. 29 instrumentu Komisja sporządzi sprawozdanie oceniające nie później niż do 30.06.2024 r. i przekaże je PE i Radzie. Sprawozdanie to musi zawierać ocenę wpływu i skuteczności działań w ramach instrumentu. W tym celu Komisja wprowadzi niezbędne ustalenia dotyczące monitorowania, aby zapewnić rzetelne i sprawne gromadzenie odpowiednich danych.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Komisja będzie ponosić ogólną odpowiedzialność za wdrażanie instrumentu. W szczególności Komisja zamierza wdrożyć instrument w ramach zarządzania bezpośredniego (z wyjątkiem Funduszu na rzecz Zwiększania Zdolności, który mógłby zostać wdrożony w ramach zarządzania pośredniego). Wykorzystanie trybu zarządzania bezpośredniego pozwala na sprecyzowanie obowiązków (wdrażanie przez urzędników zatwierdzających), skrócenie łańcucha dostaw (skrócenie czasu oczekiwania na przyznanie dotacji i czasu oczekiwania na dokonanie płatności), uniknięcie konfliktu interesów i obniżenie kosztów wdrożenia (brak opłat za zarządzanie dla podmiotu, któremu powierzono wdrażanie).

Komisja powinna określić priorytety i warunki finansowania w ramach jednego wieloletniego programu prac. Określenie priorytetów powinno być wspierane przez prace Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności. Należy ustanowić komitet ds. programu państw członkowskich, do którego w charakterze obserwatora należy zaprosić Europejską Agencję Obrony w celu przedstawiania komitetowi opinii i wiedzy fachowej, a Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, w tym jej Sztab Wojskowy, należy zaprosić do udzielania komitetowi wsparcia. Komisja przyjmowałaby wieloletni program prac po uzyskaniu opinii komitetu w ramach procedury sprawdzającej.

Finansowanie w ramach instrumentu będzie miało formę dotacji pokrywających do 100 % kosztów działania, jak również pożyczek. Komisja może stosować uproszczone formy kosztów (np. płatności ryczałtowe) w swoich dotacjach w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów i skoncentrowania wysiłków na wynikach działań.

System płatności zostanie przygotowany z uwzględnieniem wniosku beneficjenta (w celu uniknięcia przez beneficjenta wszelkich problemów pieniężnych), przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony budżetu Unii. Komisja, jako organ udzielający dotacji, może – w przypadku braku lub nieodpowiedniej realizacji działań lub opóźnień – zmniejszyć, wstrzymać lub zakończy swój wkład finansowy.

Strategia kontroli dla programu, w tym kontrole *ex ante* i *ex post*, będzie opierać się na doświadczeniu zdobytym w ramach EFR i programów poprzedzających go, Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego oraz działania przygotowawczego Unii w zakresie badań nad obronnością.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Instrument ma wspierać zwiększenie zdolności produkcyjnych.

Związane z tym ryzyko to niewystarczająca wielkość budżetu w porównaniu z rzeczywistymi potrzebami, trudności w identyfikowaniu wąskich gardeł w produkcji, pilność potrzeb sił zbrojnych Unii w porównaniu z procesami produkcyjnymi. Warunkiem wstępnym jest komplementarność instrumentu z innymi inicjatywami uzgodnionymi przez Radę w celu wsparcia sił zbrojnych UE i Ukrainy oraz koordynacja zapotrzebowania między państwami członkowskimi.

Komisja wdrażałaby zatem instrument w ramach zarządzania bezpośredniego, korzystając z wiedzy fachowej zdobytej przy wdrażaniu Europejskiego Funduszu Obronnego, przygotowywałaby i przyjmowała tylko jeden wieloletni program prac, skróciłaby czas oczekiwania na przyznanie dotacji.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Budżet programu będzie realizowany w ramach zarządzania bezpośredniego. Na podstawie doświadczeń Komisji w zakresie zarządzania dotacjami łączne koszty kontroli instrumentu przez Komisję szacuje się na mniej niż 1 % powiązanych zarządzanych środków.

Pod względem oczekiwanych poziomów błędów celem jest utrzymanie poziomu błędów poniżej progu wynoszącego 2 %. Komisja uważa, że wdrażanie programu w ramach zarządzania bezpośredniego z wyszkolonymi (obejmującymi doświadczony personel, w miarę możliwości rekrutowany z ministerstw obrony państw członkowskich) i dobrze obsadzonymi zespołami działającymi pod kierownictwem oddelegowanych urzędników zatwierdzających, stosującymi jasne zasady i odpowiednio wykorzystującymi instrumenty oparte na wynikach, pozwoli utrzymać poziom błędów poniżej progu istotności wynoszącego 2 %.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest organem właściwym do prowadzenia dochodzeń w sprawie operacji wspieranych w ramach tej inicjatywy. Umowy wynikające z niniejszego rozporządzenia, w tym umowy zawarte z organizacjami międzynarodowymi, muszą przewidywać nadzór i kontrolę finansową wykonywane przez Komisję lub jej właściwie umocowanych przedstawicieli, a także audyty wykonywane przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, Prokuraturę Europejską (EPPO) lub OLAF, w razie potrzeby na miejscu. Urzędnicy Komisji, którzy mają wymagane poświadczenie bezpieczeństwa, mogą także przeprowadzać wizytacje na miejscu.

SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn. ²⁷	państw EFTA ²⁸	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących ²⁹	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
		Zróżn./niezróżn.	TAK/NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

- Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn.	państw EFTA	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
5	13.0105	Niezróżn.	TAK	NIE	NIE	NIE
5	13.0602	Zróżn.	TAK	NIE	NIE	NIE

²⁷ Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane

²⁸ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

²⁹ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Źródła finansowania i szacunkowe skutki finansowe aktu o wspieraniu produkcji amunicji

3.2.1. Źródło finansowania środków w ramach aktu o wspieraniu produkcji amunicji

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
akt na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia	157,000	83,000				240,000
wydajność EFO		174,000				174,000
Badania EFO		86,000				86,000
Ogółem	157,000	343,000				500,000

Jeżeli w latach 2023 i 2024 wystąpią nieoczekiwane marginesy budżetowe, Komisja zaproponuje władzy budżetowej przeznaczenie ich na Europejski Fundusz Obronny w kwocie do 100 mln EUR.

3.2.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	5	Bezpieczeństwo i obrona – Grupa polityk 13 – Obrona
---	---	---

	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁE M

Środki operacyjne									
13.0602 Instrument wzmocnienia przemysłu obronnego	Środki na zobowiązania	(1)	156,000	343,000					500,000
	Środki na płatności	(2)		78,500	171,500	54,950	120,050	75,000	500,000
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ³⁰									
13.0105 Wydatki na wsparcie instrumentu wzmocnienia przemysłu obronnego	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)	1,000	p.m.					
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=1+3	157,000	343,000					500,000
	Środki na płatności	=2+3	1,000	78,500	171,500	54,950	120,050	74,000	500,000

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	----------------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Zasoby ludzkie	1,554	2,500	2,500	2,158	2,158	1,801	12,671

³⁰ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Pozostałe wydatki administracyjne		0,233	0,288	0,067	0,067	0,057	0,052	0,764
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	1,787	2,788	2,567	2,225	2,215	1,853	13,435

		2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	158,787	345,788	2,567	2,225	2,215	1,853	513,435
	Środki na płatności	2,787	81,288	174,067	57,175	122,265	75,853	513,435

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
--	------	------	------	------	------	------------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych							
Zasoby ludzkie	1,554	2,500	2,500	2,158	2,158	1,801	12,671
Pozostałe wydatki administracyjne	0,233	0,288	0,067	0,067	0,057	0,052	0,764
Suma cząstkowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	1,787	2,788	2,567	2,225	2,215	1,853	13,435

Poza DZIAŁEM 7³¹ wieloletnich ram finansowych							
Zasoby ludzkie							
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym							
suma cząstkowa Poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych							

OGÓŁEM	1,787	2,788	2,567	2,225	2,215	1,853	13,435
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyirekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

³¹ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.
○ Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)						
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	8	13	13	11	11	10
20 01 02 03 (w delegaturach)						
○ Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)³²						
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)	2	3	3	3	3	1
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)						
XX 01 xx yy zz³³	- w centrali					
	- w delegaturach					
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)						
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)						
Inna linia budżetowa (określić)						
OGÓŁEM	10	16	16	14	14	11

XX oznacza odpowiedni obszar polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Do utworzenia instrumentu w 2023 r. i rozpoczęcia pierwszych działań, w tym mapowania podmiotów gospodarczych w łańcuchach dostaw odnośnych produktów obronnych i przygotowania programu prac, potrzebnych będzie 8 EPC (8 AD); 13 EPC (10 AD i 3 AST) do realizacji działań, zmniejszone stopniowo 10 (8 AD i 2 AST) w 2028 r., aby zapewnić monitorowanie operacyjne, finansowe i prawne realizacji projektów (w tym zamknięcia).
Personel zewnętrzny	2 EPC na rozpoczęcie działalności (2 END), zwiększone do 3 (1 CA i 2 END), a następnie zmniejszone do 1 w 2028 r. (1 CA), aby zapewnić monitorowanie operacyjne, finansowe i prawne realizacji projektów (w tym zamknięcia).

³² CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

³³ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

Realokacja z EFR i aktu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia, w obu przypadkach na dział 5. Dalsze szczegóły dotyczące przedmiotowych linii i corocznych przesunięć znajdują się w sekcji 3.2.1.

- ☐ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.
- ☐ wymaga rewizji WRF.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok N ³⁴	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

³⁴

Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się realizację wniosku/inicjatywy. „N” należy zastąpić oczekiwanym pierwszym rokiem realizacji (np. 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody inne
 - Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ³⁵						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł ...								

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmuje.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

³⁵

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.